V

REPUBLICA POPULARĂ ROMINĂ

MINISTERUL AFACERILOR INTERNE

DOS. Nr. 40006 VOL. Nr. 19

ARHIVA OPERATIVA

DOSAR

Fond Anchetă privind pe

TITEL PETRESCU

Data

P120/19

Urmează vol. nr.

1 070

MINISTERUL AFACERILOR INTERNE

STRICT SECRET

Direcţia IV.

Nr. ________ data 09.03.1966

Dlt Zaican Zan
Numele şi prenumele lucrătorului op. care cere verificarea

Foarte Urgent

Telefon 2552

Cerere de verificare la cartotecă

Dispuneţi verificarea numitului:

Numele de familie CONSTANTIN prenumele TITEL PETRESCU

Tatăl ________ mama ________ locul şi data naşterii Craiova 5.II.1888

________ naţionalitatea Română ________ cetăţenia Română

Apartenenţa politică ________ studii ________ profesia fost avocat, fost preşedinte

Unde lucrează ________ funcţia al P.S.D. independent

Domiciliul Buc. Str. Brezoianu Nr. 29

Alte indicii de identificare ________

Scopul verificării ________

Ce informaţii se cer Numărul dosarului de anchetă pentru consultarea altor materiale.

SE APROBĂ.
ŞEFUL BIROULUI
(Gradul, semnătura)

Nota cartotec. Operative şi de Informaţii

Nr. dos. obiectiv (problemă) ______ Arh. nr. 87980 C

Nr. „ Verificare ______ „ „ ______

Nr. „ Act. Inf. grup ______ „ „ ______

Nr. „ Act. Inf. individ ______ „ „ ______

Nr. „ Urmărire locală ______ „ „ ______

Nr. „ Urmărire pe ţară ______ „ „ 40001 C

Nr. „ Anchetă ______ „ „ ______

Denumirea organului M. A. I. care a deschis dosarul

FELUL ACTIVITĂŢII DUŞMĂNOASE

individ decedat

10 MAR 1966

Gradul şi semnătura verificatorului,

2

10 MAR 1966

Data verificării

Gradul şi semnătura şefului biroului cartotecă.

REPUBLICA POPULARA ROMANA
PARCHETUL TRIBUNALULUI MILITAR
Bucuresti

2

REFERAT INTRODUCTIV

Noi, Procuror Militar pe lângă Parchetul Tribunalului Militar Bucureşti, văzând actele ce formează dosarul cercetărilor preliminare privitor la acuzaţii :

1. CONSTANTIN TITEL PETRESCU
2. ADRIAN DIMITRIU
3. EUGEN DOBRESCU
4. ROMULUS DAN
5. GHEORGHE ENE FILIPESCU
6. ILIE PREDAN
7. PAUL P. STANESCU
8. CONSTANTIN MOTAS
9. ADRIAN STAMBULEANU
10. ION FLUERAS
11. EFTIMIE GHERMAN
12. IANCU ZISU

constatăm următoarele :

Cercetările întreprinse de organele anchetatoare au stabilit că acuzaţii CONSTANTIN TITEL PETRESCU, ADRIAN DIMITRIU, EUGEN DOBRESCU şi alţi inculpaţi din acest dosar au organizat împreună cu conducătorii fostelor partide istorice şi cu reprezentanţii diplomatici americani la Bucureşti, o vastă acţiune criminală împotriva poporului român, pentru răsturnarea prin violenţă a regimului democratic şi instaurarea unui guvern reacţionar , în slujba cercurilor imperialiste anglo-americane, acţiune ce urma să fie realizată prin sabotarea economiei naţionale, subminarea unităţii clasei

./.

3

muncitoare şi constituirea de bande înarmate, pregătite pentru declanşarea războiului civil.

Demascarea şi condamnarea vârfurilor maniste şi ale industriaşilor şi moşierilor complotişti, n'au dezarmat burghezia, care visează la recâştigarea puterii politice şi economice, n'a oprit uneltirile criminale ale clicilor imperialiste anglo-americane care nu abandonează ideia de a-şi restaura stăpânirea în ţara noastră.

Numeroase au fost în anii din urmă , încercările burgheziei de a submina forţele revoluţionare, de a demoraliza şi dezorganiza rândurile lor, de a compromite cauza revoluţiei, a democraţiei şi a socialismului.

In acest scop, avantgarda reacţiunei internaţionale - imperialiştii anglo-americani - a mobilizat pe toţi agenţii lor plătiţi, dându-le sarcina de a rupe ţările de democraţie populară de Uniunea Sovietică şi de a restaura în aceste ţări capitalismul.

Consolidarea regimului de democraţie populară în ţara noastră, succesele tot mai hotărâtoare obţinute prin efortul susţinut al poporului muncitor, pe drumul construirii socialismului, umplu de furie pe exploatatorii răsturnaţi dela putere şi pe stăpânii lor imperialişti, îi fac să-şi mobilizeze toate forţele, să organizeze comploturi şi încercări de răsturnare prin violenţă a regimului democratic, în nădejdea că vor putea să recapete ceea ce au pierdut, în nădejdea că vor putea să încovoaie iarăşi sub jug, poporul muncitor.

Imperialiştii americani au organizat astfel în toate ţările de democraţie populară, o serie întreagă de comploturi contrarevoluţionare împotriva puterii populare. In acest scop ei au folosit pe o scară largă partidele burgheze şi chiaburești, organizaţiile clericale sau ca în cazul de faţă, aripa de dreapta a partidelor social - democrate.

Reprezentanţii ai unui curent oportunist, a cărui singură raţiune de a fi era prelungirea pe cât mai mult timp a dominaţiei burgheze şi a sângeroasei ei exploatări, acuzaţii din lotul

./.

nu puteau vedea cu ochi buni epocalele transformări înfăptuite în ţara noastră, într'un timp atât de scurt, în urma cuceririi puterii politice de către clasa muncitoare.

In ura lor turbată faţă de Uniunea Sovietică, ţările de democraţie populară şi faţă de tot ceea ce este progresist, aceşti trădători şi-au pus la contribuţie îndelungata lor experienţă de scizionare şi trădare pentru a destrăma rândurile clasei muncitoare şi a-i otrăvi conştiinţa, propăvăduind colaborarea de clasă cu burghezia, renunţarea la suveranitate naţională şi pângărind ideia solidarităţii internaţionale a clasei muncitoare.

Devotaţi trup şi suflet burgheziei şi speriaţi de creşterea forţelor democraţiei şi socialismului, social democraţii de dreapta din ţara noastră nu au ezitat să împingă poporul român din nou în robie imperialismului anglo-american, participând direct la realizarea politicei de agresiune a blocului anglo-american care tinde să aservească popoarele din Europa şi din întreaga lume şi să deslănţuie un nou răsboi.

Incapabili de a mai împiedeca prin metodele lor obişnuite "de spărgători de grevă" acţiunea de masă a oamenilor muncii care se ridică la luptă - mereu mai unită şi mai hotărâtă - sub conducerea partidelor comuniste, TITEL PETRESCU şi ceilalţi acuzaţi din lotul de faţă se pregăteau să deschidă drumul fascismului spre puterea de Stat, prin pactizarea cu partidele istorice, cu reprezentanţii Marei Finanţe şi cu puterile imperialiste.

Deaceia, imperialiştii şi-au pus principala nădejde în leader-ii socialişti de dreapta, reazimul ideologic al capitalismului şi agentura sa în mişcarea muncitorească, dându-le sarcina de a submina pe dinăuntru clasa muncitoare, de a înşela şi dezarma din punct de vedere ideologic, poporul român.

Astfel, în timp ce întregul popor muncitor din ţara noastră, în urma zdrobirii militare a fascismului şi a eliberării ţării noastre de către glorioasa armată roşie - îşi încorda la maximum eforturile creatoare pentru îndeplinirea planurilor de Stat ale Republicii noastre, social democraţii de dreapta din clica

./.

lui TITEL PETRESCU, care apar ca acuzaţi în lotul de faţă, au continuat a-şi desfăşura josnica lor activitate de subminare şi de trădare a intereselor poporului muncitor.

Astfel, a fost urzită această odioasă conspiraţie împotriva democraţiei populare din ţara noastră, plănuindu-se o nouă înrobire a celor ce muncesc şi o nouă cruntă exploatare a ţării de către monopoliştii anglo-americani, ca preţ ce trebuia plătit acestora, pentru sprijinul ce urmau să-l dea uneltitorilor.

Complotând cu fostele partide istorice care au împins ţara noastră în războiul nefast, alături de hoardele lui Hitler şi care au refuzat în trecut să se alăture frontului antifascist propus de partidele democratice, TITEL PETRESCU şi acoliţii săi pregăteau înlăturarea dela putere a guvernului adus de clasa muncitoare la cârma ţării şi desfiinţarea tuturor cuceririlor realizate dela 6 Martie 1945 , în favoarea poporului muncitor.

Pentru a-şi păstra avantajiile şi situaţiile obţinute prin încrederea maselor muncitoare înşelate, TITEL PETRESCU şi ceilalţi acuzaţi din lotul de faţă, nu s'au dat în lături dela cele mai mişeleşti metode cu care urmăreau să lovească pe la spate, lupta şi realizările regimului de democraţie populară.

Faptele comise de către acuzaţi, astfel cum au fost stabilite în urma cercetărilor, arată că ei se găsesc consecvenţi pe linia trădării mişcării muncitoreşti, aşa cum se găseau social-democraţii de dreapta în timpul primului război mondial şi mai târziu când au ajutat fascismul să vie la putere, deslănţuind cel de al doilea război mondial.

Cercurile reacţionare dela noi, sprijinite de trădătorii din totdeauna ai clasei muncitoare - social-democraţii de dreapta - s'au pus de acord îndată după 23 August 1944 cu stăpânii lor imperialişti, asupra unei acţiuni comune cu scopul bine determinat de a înlătura dela exerciţiul puterii politice, pe reprezentanţii celor ce muncesc.

In această privinţă, este edificatoare declaraţia condamnatului AL.POPP din 25 Iulie 1948 :

./.

6

" Atunci când primele misiuni americane au sosit în ţară, au găsit situaţiile arătate şi, în lupta lor de susţinere a capitalismului şi combatere a socialismului, au aflat în partidele amintite (Maniu, Brătianu, Titel Petrescu), instrumente docile. In această perioadă, americanii au influenţat partidele unite ca, pe căi legale, să constitue un guvern, fără elementele de stânga, care şi aşa erau în minoritate " .

Intr'o declaraţie ulterioară a sa, AL. POPP arată :

" TITEL PETRESCU a şi luat contact din primul moment al sosirii misiunilor străine în ţară, cuamericanii şi englezii, iar din convorbirile avute atât cu TITEL PETRESCU cât şi cu Augnit[illegible] şi cu Melbourne, reiese că acesta aderase la punctul de vedere american ".

O serie de mărturii stabilesc fără posibilitate de îndoială că TITEL PETRESCU întreţinea legături permanente cu misiunile americane.

" Din discuţiile anterioare pe care le-am avut cu TITEL PETRESCU a reieşit că el avea legături cu Misiunea Americană...
Asemenea relaţii avea şi cu MANIU şi BRATIANU. "
(Declaraţie DIM.RADULESCU din 17 Dec.1949).

Vorbind despre întrevederile avute cu TITEL PETRESCU, DIMITRIE RADULESCU adaugă în declaraţia sa din

" Tot în cursul acestor întrevederi şi în special în cele avute după Martie 1946, adică după Congresul P.S.D., din convorbirile avute cu TITEL PETRESCU, am constatat că acesta avea legături directe cu membrii conducători ai Misiunei Americane : Burton Berry, Shuyler şi Melbourne".

Fapt confirmat şi prin declaraţia lui N. MARGINEANU din 20 Decembrie 1949 :

" Ţin să adaug că atât prin convorbirile avute cu R. Melbourne cât şi din cele cu Burton Berry reieşea că Titel Petrescu îi vedea des şi era socotit de ei ca un om de perfectă încredere, alături de I.MANIU şi C.BRATIANU, pentru ducerea acţiunii politice ostile guvernului şi U.R.S.S. "

./.

7

Privitor la natura relaţiilor întreţinute cu cei arătaţi mai sus şi la acţiunile plănuite cu aceştia, declaraţii numeroase stabilesc că în întrevederile avute cu şefii fostelor partide istorice şi cu membrii misiunilor americane şi engleze, TITEL PETRESCU a hotărît participarea sa la lovitura de forţă cu sprijin armat străin cu care reacţiunea şi imperialiştii sperau să poată recâştiga puterea politică pierdută.

Iată ce spune în această privinţă AL.POPP în declaraţia sa din 4 Iunie 1948 :

"Până la procesul MANIU şi încă după acest proces, până la sosirea noului ministru american la Bucureşti, dl. Schonfeld, americanii prin MELBOURNE, au urmărit şi dirijat deschis mişcarea de rezistenţă , prin contactul ce-l avea prin mine, prin MARGINEANU şi prin conducătorii partidelor istorice, inclusiv TITEL PETRESCU. Această urmărire, în acest fel, a continuat şi cu dl. Lleveridge, până la sosirea noului ministru

Caracterul subversiv al relaţiilor lui TITEL PETRESCU cu aceşti reprezentanţi ai ţărilor imperialiste, rezultă deasemeni din faptul că întrevederile erau organizate prin reţeaua lui POPP a cărui poziţie în cadrul activităţii subversive teroriste, a fost bine stabilită cu ocazia procesului său.

"La începutul verii 1946, după alegeri, în cursul unei întrevederi cu R.M.MELBOURNE, prim consilier la Legaţia Americană, acesta m'a rugat să comunic prin ing.A.POPP lui TITEL PETRESCU că el, TITEL PETRESCU, este aşteptat de BURTON J.BERRY pentru a avea întrevederea solicitată de TITEL PETRESCU. In aceiaşi zi, am comunicat mesagiul lui POPP care mi-a spus că-l va transmite imediat mai departe lui TITEL PETRESCU prin avocat RADULESCU" .
La câteva zile - a doua sau a treia - avocatul RADULESCU mi-a confirmat şi mie transmiterea mesagiului" .

(Decl. N.MARGINEANU din 2o Dec.1949).

Fapt pe deantregul confirmat de DUMITRU RADULESCU în declaraţia sa din 17 Decembrie 1949 :

./.

8

"La o întrevedere pe care am avut-o cu TITEL PETRESCU la locuința acestuia, în Noembrie 1946, după alegeri, i-am adus la cunoștință comunicarea primită dela ing. POPP și prof. MARGINEANU ca să meargă să vadă pe BURTON BERRY".

Asupra acestei acțiuni erau informați nu numai americanii ci și englezii. Astfel, în declarația sa din 4 Iunie 1948, ALL. POPP arată :

"Paralel cu dirijarea americanilor, englezii au fost informați asupra mișcării de rezistență, a desvoltării și rezultatelor ei, atât direct prin mine către YOUNG și ROBINSON (contactele au fost mai rare decât cu americanii) cât și continuu prin STEFANESCU. Englezii prin STEFANESCU au transmis și îndrumări în privința organizației acestei mișcări" .

Aceasta face să apară în adevărata lor lumină, raporturile dintre TITEL PETRESCU și vechiul rezident al spionajului englez în România, ALEXANDRU STEFANESCU, cum și natura serviciilor pe care le presta TITEL PETRESCU și pentru care era remunerat de către STEFANESCU:

"Pe ing. ALEX.STEFANESCU l-am cunoscut în cursul anului 1945 la Asociația "Amicii Națiunilor Unite".... a ajutat mișcarea socialistă odată sau de două ori în editarea de publicații." Imi aduc aminte de suma de cinci milioane primită. E posibil să-mi fi dat de două ori dar nu-mi reamintesc."

(Declarații TITEL PETRESCU din 24 Dec.1949 și 18 Martie 1950).

Coadă de topor a burgheziei reacționare și plasat pe pozițiile trădătoare ale social-democrației de dreapta, TITEL PETRESCU s'a atașat din primul moment acțiunii îndreptate împotriva poporului muncitor de către burghezo-moșierimea și de imperialismul american.

Concludentă în această privință este declarația din 27 Iulie 1948 a lui AL.POPP :

"TITEL PETRESCU a și luat contact din primul moment al sosirii misiunilor străine în țară, cu americanii și englezii, iar din convorbirile avute atât cu TITEL PETRESCU cât și cu AUSNIT și MELBOURNE, reiese că acesta aderase la punctul de vedere american" .

./.

Această adeziune la acţiunea partidelor istorice şi a imperialiştilor anglo-americani, marchează începutul acţiunii făţişe de trădare a clasei muncitoare de către TITEL PETRESCU şi social democraţii grupaţi în jurul lui:

> "In lupta deschisă între capitalism şi muncitorime, adică marea massă a populaţiei, TITEL PETRESCU a abandonat lupta clasei muncitoare şi s'a raliat capitaliştilor" .
>
> (Declaraţia AL.POPP din 27 Iulie 1948).

De altfel, această acţiune ticăloasă a lui TITEL PETRESCU, este exprimarea consecventă a urei social-fasciştilor împotriva poporului muncitor şi a clasei muncitoare, expresie constantă a poziţiei lor de unelte ale capitalismului.

Astfel, ca delegat al Partidului Social-Democrat la Congresul Partidului Socialist Francez ce a avut loc la Marsilia, în anul 1937, TITEL PETRESCU declara, în aplauzele lui LEON BLUM şi ale acoliţilor săi , că " în România, nici un partid democratic nu vrea să aibe de afacе cu comuniştii" . Aceasta, într'un moment când clasa muncitoare din ţara noastră, în frunte cu partidul comunist aflat în neagră ilegalitate, ducea o luptă înverşunată contra fascismului şi când cei mai buni fii ai poporului, cădeau în această luptă sau erau svârliţi în închisori.

Ca şi în 1937, TITEL PETRESCU se declara de acord cu Partidele istorice "aşa zise democratice" împotriva poporului muncitor, manevra pentru menţinerea puterii politice de către partidele istorice, expresiune nemijlocită a burghezo moşierimii şi a intereselor imperialiştilor anglo-americani.

Dar avântul de luptă al masselor populare, în frunte cu clasa muncitoare, care a dus la înlăturarea elementelor celor mai reacţionare din guvern, constituirea guvernului dr. PETRU GROZA şi aplicarea reformei agrare, au pus reacţiunii şi imperialiştilor, problema recâştigării puterii politice pierdute.

Deoarece aceasta nu mai era cu putinţă prin participarea masselor cărora regimurile politice istorice le erau odioase, mijlocul la care a recurs întreg frontul reacţiunii căruia i s'a alăturat în mod firesc şi TITEL PETRESCU, a fost acţiunea subversivă

./.

lovitura de forţă cu sprijin armat străin.

> "După nereuşita acestei încercări, adică după Martie 1945, americanii au trebuit să schimbe tactica şi atunci au iniţiat activitatea subversivă. Prin contactul cu MANIU, BRATIANU, TITEL PETRESCU şi AUSNIT, s'a ajuns la convorbirile arătate în declaraţie şi la hotărârile luate în privinţa organizării activităţii subversive şi a obiectivelor acestei acţiuni."
>
> (Declaraţia AL.POPP din 25 Iulie 1948).

In acest scop, încă din Martie 1945, MANIU, ca exponent al reacţiunii româneşti şi reprezentanţii imperialismului prin misiunea americană din Bucureşti, au elaborat în comun, planul întregei acţiuni subversive din ţară.

Acest plan a fost supus spre executare şi vârfurilor industriei şi finanţelor, în şedinţe ce s'au ţinut atât la locuinţa lui MANIU, cât şi la clubul marei finanţe.

> "IULIU MANIU a arătat planul său cuprinzând următoarele :
> - crearea de grave dificultăţi în sectorul economic, care să compromită poziţia guvernului şi sabotarea producţiei şi circulaţiei mărfurilor în ideia că lipsa de produse pe piaţă ridică preţurile, contribuind la devalorizarea salariilor, micşorând puterea de cumpărare a masselor, creiază nemulţumiri propice pentru agitaţii.
> - Constituirea în cadrul partidelor istorice şi în afara lor, de grupuri înarmate capabile printr'o acţiune de forţă, să le înscăuneze la putere.
> - Plasarea oamenilor potrivnici guvernului, în cât mai multe şi importante posturi în circuitul economic şi menţinerea în posturile existente a celor care le ocupă."
>
> (Declaraţia AL.POPP din 23 Iulie 1948)

MANIU a arătat de altfel, fără înconjur, că acest plan avea încuviinţarea americanilor, care făgăduiseră şi tot sprijinul lor , pentru succesul acţiunii întreprinse.

> "MANIU a amintit că acest plan a fost discutat cu dl. BERRY, reprezentantul american care a fost de acord şi a făgăduit sprijinul necesar realizării lui" .
>
> (Declaraţia AL.POPP din 23 Iulie 1948).

./.

 11

Acţiunea subversivă pentru răsturnarea prin violenţă a regimului democratic a fost astfel iniţiată şi organizată prin acordul tuturor forţelor reacţionare, al duşmanilor poporului, reprezentanţii imperialismului american, vârfurile industriei şi marei finanţe şi slugile lor ascultătoare, partidele istorice şi social-democraţii de dreapta în frunte cu TITEL PETRESCU.

La şedinţele ce au avut loc la clubul marei finanţe, au fost schiţate planurile de acţiune, astfel cum arată AL.POPP în declaraţia sa din 29 Octombrie 1949:

> "La masa dela Clubul Marei Finanţe, în decursul căreia Dl. R. MELBOURNE, prim consilier la Legaţia Americană din România, în prezenţa lui AUSNIT, a schiţat planul de acţiune contra regimului, a rezultat în mod clar că acest plan fusese discutat cu I. MANIU de către R. MELBOURNE, aceasta întrucât expunerea făcută de MANIU la întrevederea pe care am avut-o cu acesta în prezenţa lui N.MARGINEANU şi Ing. C.MANCIU, coincide în întregime cu planul schiţat de dl. MELBOURNE. In baza acestui plan, a fost coordonată întreaga acţiune. Astfel, TITEL PETRESCU prin organele sale dela Reşiţa : E.GHERMAN, P.BERNAU şi I.MUSTETIU :
> - în comisiile de epurare şi comprimare, s'a căutat să se menţină în serviciu cât mai mulţi oameni ameninţaţi cu epurarea sau îndepărtarea din serviciu, în special cei înscrişi în P.S.D. de dreapta.
> - în urma recomandărilor lui PETRESCU T, s'a căutat să se menţină şi să se introducă în conducerea Sindicatului Muncitoresc din Reşiţa şi Anina, cât mai mulţi membrii ai P.S.D. de dreapta, întreţinându-se astfel, o atmosferă de nelinişte, agitaţie şi indisciplină în sânul muncitorimii, care a avut ca efect scăderea producţiei, atât prin scăderea debitului, cât şi prin calitatea inferioară a producţiei şi procentul ridicat de deşeuri.
> In conformitate cu planul MELBOURNE şi MANIU s'a căutat ca prin comisiile centrale de epurare şi comprimare din Bucureşti, să se revizuiască listele supuse de comisiile locale din Reşiţa, Anina şi Oraviţa, iar din cei rămaşi pe aceste liste, să se claseze la alte întreprinderi cât mai mulţi, acţionându-se în această privinţă prin BRAGADIREANU, pe atunci secretar general la Ministerul Muncii. "

./.

Tot în cadrul şedinţelor dela Clubul Marei Finanţe, a fost pusă în evidenţă cârdăşia dintre reprezentanţii americani şi partidele reacţionare , arătându-se care sunt elementele trădătoare care participă la acţiunea subversivă, ca şi scopurile şi mijloacele de acţiune preconizate.

> " SHEA a răspuns că trebue împiedecat prin orice mijloace progresul mişcării muncitoreşti, că America sprijină şi încurajează orice acţiune în acest sens... A adăugat că conducerea Misiunii Americane avusesé contact în această privinţă cu MANIU, TITEL PETRESCU şi BRATIANU ".
>
> (Declaraţia AL.POPP din 23 Iulie 1948).

Iar la o a doua şedinţă, secretarul de Legaţie al Misiunei Americane ROY MELBOURNE a fost şi mai clar :

> " Dl. MELBOURNE a comunicat că a fost informat de SHEA asupra celor convorbite şi că guvernul american a hotărât să încurajeze şi să sprijine acţiunea preconizată; luase contact cu MANIU, TITEL PETRESCU şi DINU BRATIANU, cu care realizase un punct de vedere comun, că pentru îndeplinirea planurilor, e necesar ca:
>
> - să se organizeze acţiunea de sabotaj.
> - să se dea sprijin organizaţiilor politice potrivnice guvernului.
> - să se plaseze persoane de încredere în circuitul economic.
> - să se constitue grupuri subversive, a căror dotare cu armament, mijloace de transmisiune echipament şi hrană, vor fi asigurate la momentul potrivit de americani, prin paraşutare; deasemeni, acţiunea acestor grupuri urma să fie uşurată prin paraşutare de cadre de conducere, special instruite."
>
> (Declaraţia AL.POPP din 23 Iulie 1948).

Paralel cu acţiunea subversivă stabilită în colaborare cu toate forţele reacţiunii din ţară, TITEL PETRESCU şi grupul ce-l înconjura, îşi propuneau o acţiune pe cont propriu, limitată la cadrele partidului, după cum rezultă din declaraţia lui TITEL PETRESCU din 18 Martie 1950:

> "După sciziunea partidului social-democrat, din 10 Martie 1946, Secretariatul P.S.D.I. a redactat instrucţiuni de organizare discretă a P.S.D.I.-ului, organizaţiilor judeţene, care în esenţă conţineau următoarele :

./.

13

"Conducătorii organizaţiilor judeţene să treacă la organizarea membrilor, în mod discret şi în sistemul de organizare dela om la om, pentru a nu putea fi sesizată această organizare de către autorităţi.
Totodată s'a trasat ca conducătorii organizaţiilor judeţene să facă rapoarte discrete de activitate şi organizare în P.S.D.I., care urmau să fie trimise prin curier, conducerii. Aceste instrucţiuni au fost redactate de Secretariatul Partidului şi aprobate de mine ".
Scopul (organizării) era ca prin mărirea şi întărirea partidului, să se ducă lupta de rezistenţă contra Partidului Comunist şi contra regimului. "

(Declaraţie T. PETRESCU din 18 Martie 1950).

Aceste instrucţiuni sunt urmarea atitudinii ostile faţă de actualul regim pe care TITEL PETRESCU o mărturiseşte în declaraţia sa din 9 Noembrie 1949.

"Imediat după sciziunea P.S.D. şi constituirea P.S.D.I.-ului de sub preşidenţia subsemnatului, am luat atitudine faţă de actualul regim, îndemnând prin manifeste membrii partidului, la organizare şi la acţiune de luptă, pentru dărâmarea actualului regim şi instaurarea unei noui ordine în statul român.
Totodată recunosc şi manifestele şi instrucţiunile date în acest sens organizaţiilor de partid. "

(Declaraţie T.PETRESCU din 9 Noembrie 1949).

Pentru a fi pe placul stăpânilor săi imperialişti, TITEL PETRESCU a sprijinit prin grupul P.S.D. din Reşiţa, acţiunea subversivă , aşa cum rezultă din declaraţia lui DIMITRIE RADULESCU din 17 Decembrie 1949 :

"Ca o consecinţă a legăturilor dintre ing. POPP şi T.PETRESCU, pe de o parte şi grupul P.S.D. din Reşiţa, în frunte cu I.Musteţiu şi GHERMAN, la Congresul din 10 Martie 1946, au votat pentru mergerea separată în alegeri, fără P.C.R., sprijinind astfel acţiunea lui T.PETRESCU şi situându-se în poziţia social-democraţilor de dreapta. Remarc deasemenea că în preajma congresului, MUSTEŢIU s'a retras dela Preşedinţia Sindicatului din Reşiţa, producând mari fricţiuni între P.S.D. şi P.C.R. având repercursiuni asupra muncitorilor şi producţiei" .

./.

14

Lipsit de principialitate, TITEL PETRESCU a uitat că prin refuzul șefilor partidelor așa zise democratice, dominați de egoismul de partid și de vederile lor strâmte politice de a face parte din frontul anti-fascist, a fost făcută posibilă cucerirea puterii politice de către partidele de dreapta și s'a alăturat partidelor istorice în lupta contra elementelor de stânga :

> "TITEL PETRESCU mi-a comunicat că a stabilit o linie de acțiune comună cu I.MANIU și BRATIANU în lupta contra elementelor de stânga și, după 1 Martie 1945, contra regimului. Dânsul arăta nevoia de fonduri necesare pentru reorganizarea P.S.D., slăbit de regimul instaurat în țară, odată cu dictatura regală și cea antonesciană, pentru a aduce partidul "în situația de a putea duce lupta cu folos" .
>
> (Decl. AL.POPP din 28 Oct.1949).

TITEL PETRESCU recunoaște de altfel că în întreaga sa activitate a fost de acord cu MANIU și că s'a aflat la remorca acestuia:

> "Colaborasem cu IULIU MANIU ... și eram de acord cu D-sa asupra directivelor generale politice, interne și externe" .
>
> (Decl. TITEL PETRESCU din 31 Oct.1949)

Că acest acord se referea îndeosebi la acțiunea subversivă proectată, este absolut clar:

> "Cunosc pe TITEL PETRESCU din anul 1945, când am fost condus la locuința acestuia de RADULESCU DUMITRU, care pe acea vreme era director la soc.Regița în centrala dela București. Scopul vizitei făcute, cât și a celor două, trei vizite care au urmat după aceasta până în 1947, când l-am văzut ultima dată, era de a afla atitudinea social democraților de dreapta față de regim. S'a arătat aci hotărât adversar al regimului și că aderase la atitudinea luată de național-țărăniști liberali de dreapta față de regim și la programul de luptă elaborat."
>
> (Declarația AL.POPP din 29 Aug.1949).

Iar ALEXANDRU POPP declară în continuare asupra aceleiași chestiuni :

> "Atât la prima întrevedere avută cu TITEL PETRESCU cât și în decursul celor ce au urmat , TITEL PETRESCU a declarat că în acțiunea contra regimului este în complect acord cu MANIU .

./.

"Această acţiune îmi era cunoscută atât dela MANIU cât şi din expunerea făcută de MELBOURNE la Clubul Marei Finanţe, ca prevăzând o amplă acţiune de sabotaj industrial, precum şi organizarea de grupuri subversive teroriste ."

(Decl.AL.POPP din 29 Oct.1949).

Dar acordul total al lui TITEL PETRESCU cu planul reacţiunii româneşti şi cu şefii partidelor istorice, este prezentat cum nu se poate mai limpede în declaraţiunea lui AL.POPP din 8 Noembrie 1949 :

"Din discuţiunile avute încă în 1945 cu TITEL PETRESCU, AUSNIT, MANIU şi MELBOURNE, a rezultat că TITEL PETRESCU era în totul de acord cu planul reacţiunii româneşti la sugestia imperialismului american, pentru răsturnarea actualului regim, acţiune care ulterior se impunea ca să se facă prin violenţă."

Iar la 3 Ianuarie 1950, AL.POPP precizează :

"TITEL PETRESCU mi-a spus că a stabilit o linie de acţiune comună cu IULIU MANIU şi DINU BRATIANU în acord cu americanii şi în special cu dl.BEVIN. "

Privitor la acordul total al lui TITEL PETRESCU cu partidele istorice este interesant de redat un extras din declaraţia lui NICOLAE MARGINEANU care a participat alături de POPP ALEXANDRU la acţiunea subversivă a acestuia, iată ce declară acesta la 3 Ianuarie 1950 :

"IULIU MANIU spusese clar dela început şefilor acestei legaţii că în această acţiune de violenţă el se bazează nu numai pe partidul său, ci şi pe cel naţional liberal, de sub conducerea lui C.I.C.BRATIANU, precum şi pe cel social democrat, de sub şefia lui T.PETRESCU........ Mai mult, în discuţiile sale, IULIU MANIU precizase chiar forţele armate de luptă pe care el se baza" .

Intre aceste forţe, NICOLAE MARGINEANU enumeră mai jos la punctul d) :

"d) Forţele muncitoreşti din P.S.D. de sub conducerea lui T.PETRESCU ".

Pentru a adăuga în încheierea declaraţiei sale :

./.

16

"E cazul să adaug şi să precizez că o atenţie deosebită era atribuită în special formaţiunilor muncitoreşti din P.S.D." .

Acordul cu partidele istorice este dublat prin cârdăşia cu Marea Finanţă, întrucât acţiunea de propagandă împotriva regimului necesita importante fonduri băneşti. Iată ce spune în această privinţă DIMITRIE RADULESCU care făcea legătura în calitatea sa de director la Reşiţa, între AL.POPP şi TITEL PETRESCU :

"Referindu-se apoi la situaţia politică din ţară, TITEL PETRESCU ne-a spus că prin schimbarea de guvern intervenită la 6 Martie 1945, situaţia P.S.D. a fost mult îngreunată, nemaiputându-se păstra colaborarea la guvernare cu partidele istorice, adică P.N.T.MANIU şi P.N.L.Brătianu, îngreunându-se şi lupta contra organizaţiilor din sânul P.S.D....
A accentuat apoi că pentru ca punctul său de vedere să poată avea succes în P.S.D., este nevoe de o intensă propagandă pentru combaterea comunizanţilor, de o colaborare strânsă cu partidele istorice în lupta contra P.C.R. şi că pentru aceasta are nevoe de însemnate fonduri băneşti...
Iar din discuţiunile avute cu MAX AUSNIT şi T. PETRESCU, am constatat o identitate de vederi în acţiunile politice întreprinse" .

Declaraţiile lui RADULESCU asupra acestui punct , sunt categorice , ele nu se pot preta la nici o interpretare şi demonstrează că la porunca imperialismului american , TITEL PETRESCU slujea cu credinţă interesele Marei Finanţe :

"Din împrejurările de mai sus am ajuns la constatările următoare :
a) Identitate de vederi între M.AUSNIT şi T.PETRESCU în ce priveşte politica ce trebueşte dusă în raport cu naţionalizările şi orientarea ce trebueşte dată P.S.D., pentru combaterea acţiunilor P.C.R....
c) M. AUSNIT şi Ing.POPP, cei doi conducători efectivi ai soc. U.D.R., erau de acord să susţină acţiunea lui TITEL PETRESCU pe baza identităţii de vedere a politicii de urmat dintre MAX AUSNIT şi T.PETRESCU cu privire la naţionalizări şi poziţia P.S.D. pentru combaterea activităţii şi acţiunilor P.C.R. "
(Decl. DIM.RADULESCU din)

./.

 17

Despre caracterul adânc conspirativ al legăturilor lui TITEL PETRESCU cu grupul industrial Reşiţa şi despre rolul nefast pe care l-a avut TITEL PETRESCU în realizarea acţiunii subversive, vorbeşte în declaraţia sa din 30 August 1949 NICOLAE MARGINEANU.

> " TITEL PETRESCU putea fi socotit pe acelaş câmp de luptă cu noi...
> Acţiunea fruntaşilor social-democraţi din Reşiţa deci şi strânsa colaborare cu ing. AL. POPP directorul general al societăţii, se făcea direct la sfaturile şi sub auspiciile lui T.PETRESCU.
> Tot despre colaborarea dintre grupul nostru industrial şi T.PETRESCU, ştiu şi dela ing.C.MANCIU în acea vreme director general al soc. "Astra Vagoane" care mi-a vorbit discret şi confidenţial despre o masă comună a miniştrilor social-democraţi fideli lui T.PETRESCU, în frunte cu ADRIAN DIMITRIU pe deoparte şi conducerea societăţilor Reşiţa şi "Astra Vagoane" ,pe de altă parte.
> Ing. C.MANCIU mi-a spus că asupra acestei mese trebue să se păstreze tăcere. Dela el am înţeles însă că s'a stabilit un acord deplin în ce priveşte situarea noastră pe acelaş plan de luptă politică, deci ostilă regimului şi cu tendinţa netă de aducere a României în sfera de influenţă americană. "

Ca şi partidele istorice, TITEL PETRESCU lacheu al capitalismului era plătit de Marea Finanţă. In afară de sumele de bani primite dela spionul ALEXANDRU STEFANESCU, despre care s'a amintit mai sus, TITEL PETRESCU a primit în cursul anilor 1945, 1946 şi 1947 diferite sume de bani din fondurile Reşiţei.

> "In scopul organizării partidului şi apoi pentru pregătirea alegerilor, am înmânat în diverse rânduri, în decursul anilor 1945, 1946 şi 1947, dar în special în 1946, lui TITEL PETRESCU, diverse sume de bani din fondurile Reşiţei. Cu excepţia unei singure dăţi, remiterile de fonduri le-am făcut prin av. D.RADULESCU şi apoi prin ing. MINOVICI FURNICA care era membru în Consiliul de Administraţie al Reşiţei....
> "Stiu dela MAX AUSNIT că T.PETRESCU încasa fonduri şi dela soc. P.N.C. şi prin ing. C.MANCIU dela soc. Astra Vagoane. "
>
> (Declaraţia AL.POPP din 28 Oct.1949).

La rândul lor, avocatul RADULESCU şi ing. FURNICA MINOVICI care făceau remiterile acestor sume de bani, confirmă în declaraţiile lor, primirea şi predarea acestor sume în mâinile lui TITEL PETRESCU.

./.

 18

"Aducând la cunoştinţa lui MAX AUSNIT şi Ing. AL.POPP cele convorbite cu TITEL PETRESCU, am primit dela Ing.POPP, suma de 3.600.000 lei şi anume 600.000 lei pentru cărţi , iar restul ca prim fond de sprijinire a acţiunii, bani pe care i-am predat lui T.PETRESCU, fără a primi vreo chitanţă din partea acestuia."
T.PETRESCU mi-a mai spus că faţă de schimbarea intervenită în guvern la 6 Martie 1945, situaţia s'a agravat şi îngreunat considerabil, dar că, dacă va dispune de mijloace suficiente, el este convins că va reuşi pe deplin în toate acţiunile sale contra P.C.R.?

(Declaraţia D.RADULESCU din..)

Iar Ing. DUMITRU FURNICA MINOVICI, cumnatul lui TITEL PETRESCU, cooptat în consiliul de administraţie al soc. U.D.R., tocmai pentru a asigura legătura între ALEXANDRU POPP şi TITEL PETRESCU, arată în declaraţia sa din 9 Mai 1948 :

"La început am ridicat sume de bani pentru P.S.D. dela T.N.C., de 4, 5 ori şi după aceea, cred că după plecarea D-lui AUSNIT, de încă două ori (?) dela Reşiţa.
Banii îi luam dela dl. AUSNIT şi apoi - posibil după plecarea D-lui AUSNIT prin dl.IOAN şi îi predam D-lui T.PETRESCU. Cred că s'au mai luat bani de două ori şi după congres. "

Deşi evaluările sumelor primite nu concordă, este neîndoios că sumele de bani au fost masive şi ele au contribuit în mod serios la susţinerea acţiunii de propagandă şi de împiedicare a unităţii clasei muncitoare.

"Am remis lui T.PETRESCU, pentru subvenţionarea P.S.D. de dreapta, în acţiunea sa contra regimului şi pentru alegerile din 1946, diverse sume de bani în cursul anilor 1945, 1946 , 1947.
Am remis în total, până la începutul anului 1947, în vreo 15 ori, bani în acest fel, totalizând o sumă de circa 200 milioane lei....
Am continuat să subvenţionez partidul titelist în 1947, în câteva rânduri, fără a putea preciza sumele ce am mai remis în acest fel.

(Declaraţia AL.POPP din 29 Oct.1949).

./.

19

"O evaluare a fondurilor de numerar puse la dispoziţia grupurilor politice MANIU şi T.PETRESCU este foarte greu de făcut. In orice caz, ele au fost foarte substanţiale în anii 1945-46, depăşind cu mult suma de 500 milioane lei. In 1947, aceste cheltueli au descrescut considerabil până la dispariţie.

Condamnarea lui MANIU şi creierea şi întărirea P.M.R.-ului , au distrus organizaţiile politice MANIU şi T.PETRESCU. "

(Declaraţie D.RADULESCU 19 Aprilie 1948)

Provenienţa fondurilor cu care au fost corupţi şefii partidelor politice pretins democrate, constitue prin ea însăşi un act de sabotaj, menit să lovească în interesele clasei muncitoare. Privitor la această chestiune, D. RADULESCU declară la 19 Aprilie 1948:

"Intreprinderile la rândul lor trebue să ajute sub orice formă grupările politice MANIU şi T.PETRESCU.

Ajutorarea se face în genere în bani în numerar. Banii se colectează de obicei la T.N.C. şi provin din diferenţa de preţ la vânzările în principal dela Reşiţa, T.N.C., Astra Vagoane şi O.D.E.S.F.E.R. (vânzare produse laminate). Director general la ODESFER era dl. Ing. ION NICULESCU.

Banii sunt împărţiţi de AUSNIT şi sunt trimişi la grupările politice MANIU şi T.PETRESCU. Dela gruparea MANIU încasările s'au făcut prin mai multe persoane: NICULESCU-BUZESTI, VISOIANU, SEVER BOCU, ILIE LAZAR, Ziarul "DREPTATEA" etc.

Dela gruparea T.PETRESCU, încasarea se făcea de T.PETRESCU însuşi sau de Ing.FURNICA MINOVICI, membru în consiliul de administraţie U.D.R., cumnat cu T.PETRESCU. "

Privitor la destinaţia fondurilor la negru, C.MANIU precizează în declaraţia sa din 16 Mai 1948 :

"Destinaţia fondurilor la negru a fost după cum am mai declarat anterior şi anume acoperirea tuturor nevoilor partidelor din rezistenţă, adică P.N.Ţ. prin GHILEZAN şi PADUREANU şi ing. STEFAN MIHAESCU, P.N.L. prin COSTEL TATARANU şi T.PETRESCU prin RADULESCU şi GHERMAN. sau direct lui T.PETRESCU.

./.

20

"Deasemenea, pentru acoperirea cheltuelilor necesare grupurilor înarmate, depinzând de aceste partide şi care constituiau lupta pe teren a mişcării de rezistenţă. Aceiaşi tehnică a fost întrebuinţată şi la T.N.C. şi Astra Vagoane."

Insuşi TITEL PETRESCU recunoaşte în declaraţia sa din 3 Noembrie 1949 primirea sumelor de bani mai sus arătate în următorii termeni :

"Am primit dela Reşiţa, cu aproximaţie, 50.000.000 Lei (cu precisiune nu ştiu fiindcă nu am notat) Stiu că banii au mai fost primiţi şi de ADRIAN DIMITRIU, dar nu ştiu ce sume. Banii i-am primit dela Ing. Al.POPP prin avocatul D.RADULESCU şi ing. FURNICA MINOVICI.

(Declaraţie T.PETRESCU din 3 Noembrie 1949).

Incercând să justifice nevoia de a primi aceste fonduri, TITEL PETRESCU este totuşi obligat să recunoască josnicia acţiunii sale prin primirea acestor "arginţi" trădători :

"Toate aceste întruniri, deplasările etc., costisitoare, le organizam eu din ajutoarele date de ing. POPP şi Av.D.RADULESCU . Din alte părţi nu aveam fonduri şi din cotizaţiile membrilor nu am luat, ele servind la întreţinerea organizaţiilor".

Iar în declaraţia sa din 3 Noembrie 1949, TITEL PETRESCU pecetluește ploconirea sa faţă de Marea Finanţă, în cuvinte ce nu mai au nevoe de vreun comentar :

"Apreciez primirea banilor dela Ing.POPP şi D.RADULESCU din partea Reşiţei, ca o abatere dela normele moralei socialiste "

Vândut capitaliştilor, TITEL PETRESCU şi-a desfăşurat întreaga sa activitate potrivit intereselor şi directivelor acestora, în primul rând prin încercarea de a împiedica realizarea unităţii clasei muncitoare" .

"Intreaga acţiune politică a lui TITEL PETRESCU a fost dictată de cercurile reacţionare din ţară şi cele imperialiste americane, T.PETRESCU încercând să împiedice realizarea unităţii clasei muncitoare în favorul instaurării unui regim reacţionar controlat de americani" .

(Declaraţia AL.POPP din 8 Noembrie 1949).

./.

"S'a creiat o puternică disensiune în sânul partidelor muncitorești, din subvențiile acordate lui T.PETRESCU, încurajând pe T.PETRESCU de a persista pe această linie. Subvenționarea nu s'a îndreptat numai spre T.PETRESCU ci și asupra anumitor organe ale organizației titeliste" .

(Declarația AL.POPP din 25 Iulie 1948)

Dealtminteri, când sub presiunea maselor care cereau înfăptuirea unității organizatorice și de luptă a clasei muncitoare, s'a pus în fața P.S.D. , în primul rând, problema candidaturilor pe listă unică în alegerile din 1946, T.PETRESCU încearcă să divizeze forțele muncitorești, este inițiatorul tezei listelor separate și al constituirii unui alt partid care să urmeze această linie ,atitudine elaborată în oficina din București a imperialismului american.

"Tot din discuțiile cu R.MELBOURNE și BERRY , am înțeles că aceștia au fost asigurați în convorbirile cu T.PETRESCU, că în cazul când P.S.D. va hotărî contopirea cu P.C.R., el, T.PETRESCU, va rămâne împreună cu grupul lui alături de celelalte partide de opoziție P.N.T. și P.N.L."

(Decl. N.MARGINEANU din 2o Dec.1949).

Mijloacele folosite pentru împiedicarea unității clasei muncitoare sunt multiple și ele denotă slugărnicia cu care pretinșii reprezentanți ai clasei muncitoare urmăreau s'o scizioneze , dezarmând'o în modul acesta în lupta inegală pe care o ducea cu forțele capitaliste. In numeroase declarații din care vom reda fragmente, este înfățișată trădarea clasei muncitoare realizată prin diferite mijloace :

"T.PETRESCU s'a arătat pentru menținerea și adâncirea disensiunii în sânul P.S.D. și al sindicatelor muncitorești cu urmările ce această acțiune avea asupra scăderii producției și sabotajului producției și distribuirii produselor.(Declarație AL. POPP din 29 August 1949).

"Deasemenea a arătat nevoia ca în organizarea sindicatelor muncitorești, să pătrundă în conducere elemente din vechiul P.S.D. care aderaseră la linia sa de acțiune. In Banat, și în centrele miniere, acțiunea se baza pe E.GHERMAN, iar pentru Reșița și Jud.Caraș, în special, pe P.BERNAU, I.MUSTETIU și apoi I.FARCASESCU.

(Decl.AL.POPP 28 Oct.1949).

./.

Oamenii de încredere ai lui TITEL PETRESCU, unelte josnice pentru realizarea acestei acţiuni scizioniste îndreptate împotriva poporului muncitor, îl ţineau în curent pe TITEL PETRESCU primind dela acesta instrucţiuni pentru continuarea şi adâncirea predării lor, spre marea satisfacţie a stăpânilor care îi plăteau:

> "TITEL PETRESCU cunoştea scăderea de producţie dela Reşiţa survenită în urma acţiunii de sabotaj şi a complexului de împrejurări - în special în urma stării de nelinişte, enervare şi indisciplină, create de adânca divergenţă creată în sânul sindicatelor, prin elementele titeliste din conducerea sindicatelor, în atitudinea lor faţă de elementele de stânga. Această situaţie era creată şi întreţinută prin acţiunea directă a oamenilor de încredere ai lui T.PETRESCU, anume GHERMAN, BERNAU MUSTEŢIU şi FARCASESCU."
>
> (Decl. AL.POPP 28 Oct.1949)

Urmările acestor acţiuni fracţioniste şi ostile clasei muncitoare, nu au întârziat să-şi arate roadele dorite de către uneltitorii împotriva regimului de democraţie populară :

> "In ceea ce priveşte activitatea organizaţiei P.S.D. din Reşiţa, am constatat cu prilejul lucrărilor de epurare a personalului dela soc. U.D.R. care au avut loc în luna Martie 1945, că reprezentanţii sindicali care erau membrii P.S.D., înclinau mai degrabă să se asocieze la părerile reprezentanţilor soc. U.D.R., combătând uneori părerile sau propunerile reprezentanţilor sindicali, membrii ai P.C.R., datorită prestigiului mare de care se bucura ing.POPP faţă de conducătorii P.S.D. din Reşiţa, asupra cărora avea o mare influenţă şi era ascultat de aceştia.
> Ca o consecinţă a legăturilor dintre Ing. POPP şi T.PETRESCU pe de o parte şi grupul P.S.D. din Reşiţa în frunte cu I.MUSTEŢIU şi GHERMAN, la congresul din 10 Martie 1946, au votat pentru mergerea separată în alegeri, fără P.C.R., sprijinind astfel acţiunea întreprinsă de T.PETRESCU şi situându-se în poziţia social democraţilor de dreapta."
>
> (Declaraţie DIM.RADULESCU din 17 Dec.1949).

./.

Situaţia dela Reşiţa în urma acestor acţiuni este descrisă în declaraţia lui DRAGOESCU ROMULUS din

> "Astfel, după vizita făcută de T.PETRESCU şi TUDOR IONESCU la Reşiţa, s'a constatat o creştere a animozităţilor din sânul Frontului Unic Muncitoresc şi o înscriere masivă în rândurile P.S.D. a foştilor legionari, hitlerişti şi a altor elemente de dreapta. La congresul P.S.D. din anul 1946, social-democraţii din Reşiţa au susţinut teza lui T.PETRESCU şi după plecarea lui T.PETRESCU din partid, ei mult timp nu s'au declarat pe cine susţin".

In cadrul acţiunii subversive, o deosebită importanţă se acorda în planul american sabotajului industrial şi mai ales sabotajul în industria de bază la Reşiţa, Astra, T.N.C. etc., La acest sabotaj TITEL PETRESCU a contribuit efectiv prin uneltele sale de acolo :

> "Colaborarea cu P.S.D. TITEL PETRESCU, bineînţeles nu a fost numai dela Grupul Industrial Reşiţa, Astra Vagoane şi T.M.C. către P.S.D. ci şi invers, dela Partidul Social Democrat spre Grupul Industrial. Intr'adevăr Ing. AL.POPP a avut în întreaga sa acţiune dela fabrică, întregul concurs neprecupeţit al conducătorilor P.S.D. dela Reşiţa, în speţă EFTIMIE GHERMAN, MUSTEŢIU, HROMATKA, JULA, FARCAŞESCU etc., care erau oamenii săi de încredere, după dispoziţiile lui TITEL PETRESCU".
>
> (Decl. N.MARGINEANU din 29 Oct.1949).

POPP arată de altfel foarte pe larg cum şi-a îndeplinit TITEL PETRESCU sarcinile în legătură cu sabotajul industrial.

> "Lui TITEL PETRESCU i-a revenit sarcina de a creia prin elementele titeliste dela Reşiţa, o stare de agitaţie, de nemulţumire împotriva guvernului, sabotând producţia. Astfel, în comisia de epurare şi comprimare, s'a căutat să se menţină în serviciu cât mai mulţi oameni din cei înscrişi în Partidul Social Democrat de dreapta. In urma recomandărilor lui TITEL PETRESCU, au fost introduşi în conducerea mişcării sindicale din Reşiţa, Anina şi Oraviţa, cât mai mulţi membrii ai Partidului Social Democrat de dreapta, care aveau misiunea să întreţină în sânul muncitorimii o atmosferă de nelinişte prin scăderea debitului

./.

cât şi prin calitatea inferioară a producţiei şi procentului ridicat de deşeuri ".

Si criminalul POPP, condamnat pentru trădarea patriei şi numeroase crime împotriva poporului, îşi încheie astfel declaraţia, certificând că banii cheltuiţi cu subvenţionarea organizaţiilor titeliste, nu au fost irosiţi zadarnic :

"TITEL PETRESCU şi-a îndeplinit toate sarcinile în cadrul acţiunii subversive teroriste"

(Decl.AL.POPP din 29 Oct.1949).

Activitatea în cadrul Reşiţei este precizată de numeroşi martori:

"La întrevederile avute cu Ing.POPP, am discutat şi chestiunea comprimărilor din Reşiţa, Ing. POPP mi-a propus ca o serie de oameni să fie feriţi de a fi comprimaţi. Aceste elemente erau din tehnicienii pe care POPP îi întrebuinţa în acţiunile sale în Reşiţa".

"Din aceste discuţiuni l-am asigurat pe POPP că aceste elemente le vom încadra în rândurile Partidului Social Democrat, pe lângă alte elemente care în trecut fuseseră în Casina Română, Grupul Etnic German şi foşti legionari, pe care deasemenea îi încadrasem în Partid, pentru a-i feri de comprimări."

"In consecinţă comisia de comprimări a ţinut seama de propunerile noastre în ceea ce priveşte recomandarea lui POPP, iar elementele mai compromise au fost mutate dela o secţie la alta" .

(Decl. PETRE BARNAU din 29 Noembrie 1949).

"Prin atitudinea luată de Sindicatul Reşiţa, care era dominat de social democraţi, de a nu interveni în procesul de producţie, s'a uşurat acţiunea de sabotaj a societăţii "RESITA", condusă de Ing.POPP ALEXANDRU, atât la uzine cât şi la mine."

"Neintervenţia sindicatului în procesul de producţie, a dus la acţiunile de sabotaj, cum au fost exploziile la Oţelărie, stricarea cilindrilor dela Laminoare, arderea transformatorilor, scoaterea din uz a utilajului ca : macarale, locomotive şi vagoane uzinale, accidentele dela Centrala Electrică Anina, Grebla şi Velo. Această neintervenţie în procesul de producţie a fost decisă de social-democraţi în frunte cu MUSTETIU şi FARCASESCU, căci social-democraţii

./.

altceva pentru clasa muncitoare, decât de a o trăda şi a o duce pe linia celor de mai sus, ale căror ordine le-am îndeplinit după cum am arătat

POPP ţinea de altfel în curent pe TITEL PETRESCU direct sau prin ADRIAN DIMITRIU cu activitatea trădătoare, dusă după indicaţiunile lor, de către uneltele lor dela Reşiţa :

"In cursul diverselor convorbiri avute cu TITEL PETRESCU, atât direct cât şi prin ADRIAN DIMITRIU care îmi fusese arătat de TITEL PETRESCU ca omul său de încredere, am arătat situaţia la Uzinele Reşiţa, în special în ceea ce priveşte producţia, starea de spirit în rândurile muncitorilor, situaţia economatelor şi relaţiile mele cu anglo-americanii. In cadrul a două convocări ce au avut loc la Marea Finanţă, la care a participat şi ADRIAN DIMITRIU, fiind deasemenea prezenţi Ing. G.Z.IOAN, Ing. C.MANCIU, şi prof.N.MARGINEANU, am arătat mai detailat situaţia la Reşiţa şi în industrie în general şi s'a discutat deasemenea situaţia politică şi mijloacele de a întări propaganda pentru social-democraţii de dreapta,în cadrul programului fixat cu americanii şi M.AUSNIT" .

(Decl.AL.POPP din 31 Aug.1949).

Iar în altă declaraţie a sa din 28 Oct.1949, ALEX.POPP subliniază această activitate de informare directă a lui TITEL PETRESCU asupra acţiunii de sabotaj sprijinită de el:

"TITEL PETRESCU cunoştea dela mine influenţa pe care sabotajul producţiei şi circulaţiei mărfurilor, precum şi încasarea de supra preţuri la negru, o avea asupra pieţii şi situaţiei economice în ţară, fiind în vederile sale crearea de dificultăţi pentru a produce şi întreţine o atmosferă în populaţie contra regimului. "

In Octombrie 1946, cercurile imperialiste americane au considerat că este momentul indicat pentru o organizare sistematică a activităţii subversive teroriste, trimiţând în acest scop doi specialişti în acţiuni teroriste HALL şi HAMILTON, care urmau să stabilească împreună cu vârfurile reacţiunii româneşti, un plan detailat de organizare şi activitate a grupărilor subversive.

./.

aveau majoritatea în sindicat şi să aplicau linia trasată de TITEL PETRESCU."

(Declaraţie ROMULUS DRAGOESCU din 15 Nov.1949).

Asupra acestei activităţi, IOSIF MUSTETIU declară la 15 Iulie 1948:

"La cererea lui POPP ALEXANDRU şi TITEL PETRESCU, am reuşit ca atât în domeniul politic, sindical şi profesional, să menţin elementele care mai târziu au dus alături de mine, lupta pentru subminarea unităţii clasei muncitoare, deasemenea contra Confederaţiei Generale a Muncii şi contra directivelor acesteia şi Frontului Unic Muncitoresc

"Am sprijinit alegerea în partid şi în Comitetul Sindical a unor elemente fasciste care trebuiau să execute directive de desbinare şi sabotare primite dela Ing.POPP şi subsemnatul. Aceştia sunt BARNAU PETRE, FARCASESCU ILIE, JULA GHEORGHE etc.

"Din ordinul lui POPP ALEXANDRU în domeniul profesional şi al lui TITEL PETRESCU în colaborare cu reprezentanţi ai partidelor istorice şi legionare în domeniul politic, s'a creiat începând din anul 1945 şi până în present sabotajul economic şi sabotajul industrial".

"Din ordinul lui POPP ALEXANDRU şi cu concurs din partea lui DRAGOESCU ROMULUS care era comisar al Guvernului pe lângă soc.U.D.R. şi Ing.MANCIU CORNEL care era secretar general la Ministerul Industriei şi Conerţului, vârfurile reacţionare şi sabotoare ale soc.U.D.R., nu au fost comprimate.

"Atât în domeniul profesional, sindical cât şi politic, am fost înconjurat şi am colaborat cu social-democraţii de dreapta şi fascişti notorii, care, împreună cu mine am executat tot ceea ce ing.POPP ALEXANDRU, TITEL PETRESCU, EFTIMIE GHERMAN şi alţii au cerut să executăm în această fabrică."

"Am creiat divergenţa între muncitorii a căror naţionalitate era diferită, am colaborat cu regimurile de impilare a clasei muncitoare, am asmuţit clasa muncitoare în contra sindicatelor şi Confederaţiei Generale a Muncii, nerespectând directivele acesteia. "

In încheierea declaraţiei sale, IOSIF MUSTETIU arată că a fost antrenat în această acţiune trădătoare prin uneltirile lui POPP ALEXANDRU şi ale lui TITEL PETRESCU:

"Din cauză că, ajungând o unealtă în mâna ing. POPP ALEXANDRU şi a şefului meu politic TITEL PETRESCU, pe care i-am urmat, nu am putut face

./.

Documentul conţinând acordul stabilit între HALL şi HAMILTON de o parte şi NICULESCU-BUZEŞTI ca împuternicit al lui MANIU de altă parte, a fost înfăţişat în procesul MANIU. In acest document era consemnată participarea în acţiunea subversivă, alături de partidele istorice a lui TITEL PETRESCU.

Această participare trebuia să aibe, potrivit planului, două manifestări publice :

In primul rând, constituirea în ţară , sub pretextul apărării libertăţii alegerilor, a unui comitet de conducere a grupurilor teroriste ale celor trei partide, care urmau să intre în acţiune cu ocazia alegerilor pentru a-şi verifica forţa şi organizarea, urmând a se menţine ulterior în vederea acţiunii propriu zise de forţă.

Astfel, între organele de conducere ale acţiunii subversive teroriste, memorandul convenit prevede la pag.10 :

> "Formarea comitetului politic pentru apărarea alegerilor. Acest comitet va fi compus din reprezentanţi ai celor trei partide de opoziţie, care vor avea misiunea de a organiza apărarea în fiecare judeţ. "

Rostul acestui comitet şi al formaţiunilor judeţene, este precizat şi lămurit la pag. 6-a a memorandului :

> "Alegerile apropiate vor împinge pasiunea la un grad şi mai înalt, creiând astfel o bază pentru organizarea unor asemenea formaţiuni. In acest fel, nenumărate echipe "de apărare" ar putea fi constituite în fiecare judeţ. Acestea vor fi bine pregătite perfect organizate, perfect instruite, şi pregătite succesiv pentru a atinge culmea la apropierea alegerilor şi intensificarea pasiunilor politice. Avantajul acestui sistem ar fi crearea de formaţiuni mari militare, care să fie desvoltate la o dată ulterioară, când va sosi momentul final, într'o mişcare desăvârşită. "

In fapt, la 21 Oct.1946, în executarea planului criminal de constituire a unor formaţiuni mari militare, în vederea deslănţuirii războiului civil, TITEL PETRESCU trece la constituirea comitetului prevăzut în memorandum, semnând alături de MANIU şi BRATIANU comunicatul dat , care prevede la pct. V :

./.

"Conducerea acţiunii comune de apărarea libertăţii alegerilor va fi încredinţată unui comitet alcătuit din câte doi reprezentanţi ai partidelor Naţional Liberal, Social Democrat Independent şi Naţional Ţărănist "

Prezenţa lui TITEL PETRESCU şi ADRIAN DIMITRIU în acest comitet de coordonare a activităţii grupărilor teroriste, este confirmată într'o serie de declaraţiuni. Astfel, AL.POPP în declaraţia sa din 29 Oct.1949, arată:

"După condamnarea lui I.MANIU, punându-se problema reorganizării grupurilor subversive, a fost indicat de a face parte din acest comitet de coordonare, TITEL PETRESCU şi ADRIAN DIMITRIU ca unii, care se identificaseră cu scopul şi mijloacele acţiunii a cărei conducere o primisem."

Faptul este confirmat în termeni care nu pot lăsa nici o îndoială asupra participării personală a lui TITEL PETRESCU şi a Partidului pe care-l conducea, în declaraţia lui N.MARGINEANU din 29 Oct.1949 :

"In baza acestei colaborări cu deplină înţelegere dintre P.S.D. T.PETRESCU pe de o parte şi grupul industrial Reşiţa pe de altă parte, atunci când, în baza discuţiunilor avute de către Ing. AL.POPP şi subsemnatul cu LEVERIDGE prim consilier al Legaţiei Americane, la sfârşitul lui Februarie 1948, s'a pus problema semnării unei scrisori de împrumut şi a unui memoriu care să fie depus Legaţiunilor Americană şi Engleză, precum şi constituirea unui Comitet de Coordonare, unificare şi conducere a întregei mişcări subversive, în care să intre atât reprezentanţii P.N.L. Brătianu cât şi cei ai P.S.D. T.PETRESCU, precum şi reprezentanţii rămăşiţelor P.N.T., plus o seamă de personalităţi reprezentând marea industrie şi finanţe, şi o altă seamă de personalităţi cu suprafaţă, în discuţiunile pe care subsemnatul le-a avut cu Ing.AL.POPP, imediat după convorbirea cu LEVERIDGE, POPP mi-a spus că perfectarea acestei chestiuni cu P.S.D., trebuia socotită ca dela sine înţeles, ea fiind o verigă într'un lanţ logic şi continuu de colaborare. A doua sau a treia seară, mi-a spus că putem conta în mod sigur pe colaborarea P.S.D. T.PETRESCU?, atât pentru comitet , cât şi pentru semnarea memoriului, colaborarea urmând să se facă fie prin ADRIAN DIMITRIU, fie chiar T.PETRESCU, fie amândoi,fie eventual alţii."

./.

Aceiaşi declaraţie mai cuprinde şi o enumerare a atribuţiunilor acestui comitet, a cărei lectură ne face să înţelegem că TITEL PETRESCU şi grupul său se angajase nelimitat pe panta trădării clasei muncitoare:

> "Atribuţiunile acestui comitet erau :
> a) Contactul cu anglo-americanii cu scop de a-i informa şi documenta asupra situaţiei din ţară.
> b) Idem, cu scop de informare şi documentare asupra situaţiei internaţionale.
> c) Menţinerea moralului şi a luptei în ţară.
> d) Contactul şi colaborarea cu grupul ostaşi condus de generalul RADESCU şi ceilalţi cu scopul de acţiune militară.
> e) Constituirea unei liste de guvern în vederea şi pentru momentul preluării puterii şi
> f) Subvenţionarea grupurilor armate care trebuiau să-şi dea concursul în momentul final,în caz de conflict. "

In al doilea rând participarea celor trei partide la acţiunea subversivă teroristă, trebuia să apară prin constituirea de către ele a unui comitet în străinătate care să primească direct ordinele stăpânilor lor imperialişti, spre a le trimite spre executare comitetului politic din ţară. Astfel la pag.11 din memorandum, se prevede:

> "IV. Formarea unui Comitet politic în străinătate cu scopul aparent de a apăra interesele României. Inăuntrul acestui comitet va fi comitetul secret No.1. Acest subcomitet va controla întreaga acţiune în înţelegere cu guvernele aliate.Subcomitetul central executiv din străinătate, va lucra mână în mână cu guvernele aliate. El va avea misiunea de a stabili cu guvernele aliate, condiţiunile în care întreaga acţiune trebue să se desfăşoare. "

Participarea la acest Subcomitet Central Executiv, centru al acţiunii trădătoare în străinătate, nu se putea face decât prin încredinţarea de către şefii partidelor sub forma unui mandat care pentru mai multă siguranţă nu va avea indicat obiectul său ci va fi redactat într'o formulare oarecare. La pag.11 memorandul prevede :

> "Membrii acestui subcomitet central executiv, vor fi învestiţi cu un mandat dela şefii opoziţiei" .

./.

"Pentru motivele de siguranţă, mandatul opoziţiei nu va avea un caracter definit".

In luna Mai 1948, în urma presiunilor cercurilor româneşti reacţionare dela Washington, conduse de Rădescu, cele trei grupuri româneşti din Franţa conduse respectiv de ZISSU IANCU, GHERMAN şi SERBAN VOINEA, au hotărât să formeze împreună o reprezentanţă a P.S.D.I.-ului la Paris. Scopul acestei reprezentanţe este arătat în declaraţia lui EUGEN DOBRESCU, acuzat în acest proces, care a făcut parte din banda de trădători care, la Paris, s'a pus în slujba imperialiştilor, în vederea acţiunii de răsturnare a regimului nostru, declaraţie care poartă data de 8 August 1949 :

"Scopul pe care această reprezentanţă şi l-a însuşit dela prima şedinţă, combaterea regimului politic din România, au căzut de acord de a începe a şi-l îndeplini printr'o acţiune de participare la formarea unui comitet naţional tripartit, condus de RADESCU şi un contact cu fostul rege Mihai, iar pe cale informativă, la participarea alături de câteva reprezentanţe din Paris, naţional ţărănistă condusă de I.MANIU şi liberală condusă de FARCASANU, la tipărirea unui ziar ce trebuia să prezinte străinătăţii stările de lucruri din ţară".

Iar în declaraţia sa din 7 Iunie 1949, EUGEN DOBRESCU adaugă :

"Reprezentanţa socialistă (P.S.D.I.) avea drept scop răsturnarea stărilor de lucru actuale din România, răsturnarea guvernului Dr.PETRU GROZA, printr'o acţiune comună cu reprezentanţele partidelor P.N.T. Maniu şi P.N.L. Brătianu, folosind pentru aceasta presa occidentală şi înfiinţarea chiar a unui ziar propriu.
Fondurile necesare pentru această acţiune, urmând a se lua, după declaraţiile făcute de GHERMAN, dintr'un fond de care dispunea NICULESCU-BUZESTI, fond ce-l depusese pe numele lui în Elveţia, pe timpul guvernării antonesciene. "

In fapt, TITEL PETRESCU a semnat alături de MANIU şi BRATIANU un mandat pentru NICULESCU-BUZESTI, care era plecat fraudulos din ţară, în temeiul mandatului dat şi prevăzut în memorandum

./.

 31

şi a participat alături de trădătorii din străinătate RADESCU, GAFENCU, CRETEANU, VISOIANU şi alţii, la comitetul de conducere al acţiunii din ţară, în baza ordinelor cercurilor imperialiste anglo-americane. Pentru justificarea acestui mandat dat, TITEL PETRESCU încearcă în declaraţia sa din 22 Octombrie 1949 o abilitate care se dovedeşte dela prima lectură, făcută pentru cauză şi anume :

> "Nu am dat lui NICULESCU-BUZESTI o delegaţie propriu zisă, el nefiind membru al Partidului social-democrat. Pe mandatul dat lui de către IULIU MANIU, eu am scris rugămintea mea ca să informeze partidelesocialiste."

Argumentul acesta nu poate sta în picioare, cu atât mai mult cu cât , din textul memorandului citat mai sus, am văzut că se specifica luarea de măsuri de siguranţă în ceea ce priveşte textul mandatului care nu trebuia să fie dat în termeni categorici ci , urma să aibe un caracter nedefinit. Ceea ce este esenţial este că mandatul acesta trebuia să poarte semnătura lui TITEL PETRESCU, şi acesta, pentru a întări mandatul, a dat-o.

O dovadă în acest sens este şi faptul că HALL şi HAMILTON au aprobat în întregime acest mandat, care , după chiar termenii în care era redactat, corespundea întocmai scopului pentru care a fost dat. In fapt, pe baza acestui mandat, chiar aşa cum a fost formulat, GRIGORE NICULESCU BUZESTI a putut participa efectiv la comitetul din străinătate prevăzut de memorandum.

Dar dovada indiscutabilă că acest mandat a fost de reprezentare, o aflăm în scrisoarea pe care MANIU a adresat-o lui GRIGORE GAFENCU în primăvara anului 1947, scrisoare redactată de VICTOR RADULESCU POGONEANU, care înlătură orice îndoială în ceea ce priveşte caracterul mandatului. Copia scrisorii acesteia, a fost găsită în arhiva fostului partid Naţional Tărănesc şi a fost recunoscută ca fiind conformă de către POGONEANU.

> "Cred că această copie este exactă, ea reprezintă în orice caz sensul scrisorii redactată de mine şi semnată la rugămintea mea de d.MANIU."
>
> (Decl. V.RADULESCU POGONEANU din 14 Dec.1949)

./.

Iată fragmentul din scrisoarea menţionată, care stabileşte că mandatul în chestiune era un mandat de reprezentare:

> "Sunt de aceia, cu atât mai mult încredinţat, că în acelaş spirit de cald şi luminat patriotism, activitatea noastră în străinătate va continua să fie dusă cu aceiaşi stăruinţă şi în desăvârşită unire cu cei doi foşti miniştri ai afacerilor străine plecaţi de curând din ţară, D-nii GRIGORE NICULESCU-BUZESTI (care precum desigur ştiţi, a primit însărcinarea de a reprezenta personal pe preşedinţii celor trei partide democratice)şi C. VISOIANU, precum şi cu fostul prim-ministru, dl.General RADESCU" .

TITEL PETRESCU era de altfel în curent, cu activitatea desfăşurată în străinătate de grupul trădătorilor, având legătură permanentă cu GAFENCU. Acesta i-a recomandat în toamna anului 1946 pe GABRIEL BADARAU, plecat din ţară din 1941, ca o persoană de încredere, care putea să-l reprezinte în comitetul din străinătate; TITEL PETRESCU i-a dat şi lui BADARAU un mandat semnat de el.

> "Ceea ce îmi amintesc precis este că am primit prin prof. MOTAS o scrisoare dela GRIGORE GAFENCU , care se găsea la Geneva împreună cu GABRIEL BADARAU şi care îl recomanda ca socialist, menţionând că puteam avea încredere în sentimentele lui de socialist.
> In urma acestei recomandaţii, i-am dat lui BADARAU o delegaţie de informaţie a partidelor socialiste, semnată de mine, pe o hârtie cu en-tête-ul partidului, bătută la maşină."
> (Decl. TITEL PETRESCU din 26 Oct.1949).

Formula întrebuinţată în mandatul dat lui BADARAU, după modelul celei întrebuinţate în mandatul dat lui NICULESCU-BUZESTI, urmăreşte deasemeni să provoace confuzie asupra rostului ei adevărat dar fără succes, întrucât BADARAU nici nu era cunoscut ca membru al Partidului Social Democrat, pe lângă faptul că lipsea din ţară de cinci ani, încât, orice ipoteză de informare din partea sa, este deadreptul ridicolă.

Tot în scopul de a fi reprezentat în comitetul politic din străinătate, TITEL PETRESCU a dat , în toamna anului 1947 un astfel de mandat lui ZISSU, care plecase fraudulos din ţară :

./.

"Am dat numai lui IANCU ZISSU o delegaţie în care prezentam partidelor socialiste pe IANCU ZISSU ca membru de partid şi în comisia de verificare".

(Declaraţie TITEL PETRESCU din 20 Octombrie 1949)

"Delegaţia dată lui IANCU ZISSU a fost semnată de mine. Poate ca unul din secretari să fi semnat şi el, dar sigur a fost semnată de mine.

(Declaraţie TITEL PETRESCU din 22 Oct.1949).

In temeiul acestui mandat pe care TITEL PETRESCU încearcă să-l prezinte tot ca un simplu mandat de onformare a partidelor socialiste din străinătate, IANCU ZISSU a participat la lucrările comitetului politic alături de RADESCU, NICULESCU-BUZESTI, CRETZEANU, VISOIANU şi ceilalţi trădători de peste graniţă.

"EFTIMIE GHERMAN mi-a făcut cunoscut că noi va trebui să mergem alături de ZISSU, întrucât acesta este singura persoană P.S.D.I.-stă aflată în străinătate ce deţine un mandat semnat de TITEL PETRESCU prin care este împuternicit de a lua legătura şi de a intra într'o acţiune comună cu partidele istorice, RADESCU şi de a constitui un comitet comun de acţiune împotriva regimului din România."

Intrebat de mine şi de PETRESCU după şedinţă, dacă mandatul lui ZISSU este suficient de puternic pentru a putea reprezenta P.S.D.I. în Comitetul Naţional, GHERMAN a spus că asupra acestui lucru nu putem avea nici o îndoială, întrucât ZISSU deţine în mod cert acest mandat şi este semnat de TITEL PETRESCU. "

(Decl. EUGEN DOBRESCU din 9 August 1949).

EFTIMIE GHERMAN fusese de altfel pus la curent de către GAFENCU şi GHEORGHE NICULESCU-BUZESTI asupra condiţiunilor pe care trebuiau să le îndeplinească în comitetul din străinătate, reprezentanţii partidelor şi anume asupra mandatului pe care aceştia trebuiau să-l obţină din partea şefului partidului.

"De altfel GHERMAN a încercat după cum el însuşi mi-a confirmat, formarea unei reprezentanţe încă dela începutul anului 1948, mergând în acest scop în Elveţia, unde a luat legătura cu GAFENCU şi NICULESCU-BUZESTI, aceştia arătându-i necesitatea participării P.S.D.I. la formarea Comitetului Naţional , însă aceste tratative nu le pot duce

decât "cu un reprezentant al P.S.D.I. ce are un mandat din partea lui TITEL PETRESCU pentru aceasta" ; de aci şi necesitatea formării reprezentanţei sub conducerea lui ZISSU, singurul care deţinea un astfel de mandat din partea lui TITEL PETRESCU ".

(Decl. EUGEN DOBRESCU din 9 August 1949).

Creşterea laturii teroriste a activităţii complotiştilor, a dus fireşte şi la o sporire a acţiunii de constituire de grupuri teroriste de către simbriaşii lui TITEL PETRESCU.

Imediat după 10 Martie 1946 când TITEL PETRESCU a fost demascat ca trădător al clasei muncitoare la Congresul P.S.D., acesta a început a organiza asemenea grupuri care intrau în calculele efectivelor teroriste pe care conta complotul. Aceasta, ca o urmare logică a atitudinii ostile regimului pe care TITEL PETRESCU a adoptat-o după sciziunea partidului social-democrat şi constituirea Partidului Social Democrat Independent de sub preşidenţia sa.

Rolul şi importanţa grupărilor titeliste sunt foarte precis arătate de NICOLAE MARGINEANU în declaraţia sa din 3 Ianuarie 1950 :

"In acţiunea sa de răsturnare a guvernului pe cale de violenţă, pe care IULIU MANIU dorea să o întreprindă după alegerile din toamna 1946 şi pe care el o notificase Legaţiilor Americană şi Engleză, cu scopul de a avea avizul şi aprobarea guvernelor pe care aceste legaţii le reprezentau, IULIU MANIU făcuse clar dela început şefilor acestor legaţii, că în această acţiune de violenţă el se bazează nu numai pe partidul său ci şi pe cel Naţional-Liberal, de sub conducerea lui CONSTANTIN I.C.BRATIANU, precum şi pe cel social-democrat, de sub şefia lui TITEL PETRESCU. Acest lucru îl ştiu atât din discuţiile cu IULIU MANIU pe de o parte, cât şidin discuţiile cu B.J.BERRY şiîn special ROY MELBOURNE pe de altă parte. Mai mult, în discuţiile sale, IULIU MANIU precizase chiar forţele armate de luptă pe care el se baza. E cazul să adaug şi să precizez că o atenţie deosebită era atribuită în special formaţiunilor muncitoreşti din Partidul Social Democrat".

POPP confirmă şi el integrarea grupurilor teroriste ale lui TITEL în acţiunea lor subversivă, arătând că era la curent cu organizarea lor la Reşiţa .

"In cadrul acestei acţiuni, TITEL PETRESCU prin aderenţii săi a constituit grupuri subversive te-

roriste; eu personal am avut cunoştinţă de existenţa unui asemenea grup la Reşiţa, condus de FARCASESCU."

(Declaraţia AL.POPP din 8 Noembrie 1949).

"TITEL PETRESCU cunoştea deasemenea organizarea grupurilor de muncitori realizate de FARCASESCU în Reşiţa, pentru a fi folosite în lupta contra regimului , aceasta, mai cu seamă după alegerile din 1946."

(Declaraţia AL.POPP din 28 Oct.1949).

"Ştiu deasemenea că FARCASESCU care organizase grupul de intervenţie cu muncitorii în Reşiţa, era în contact cu o persoană din Timişoara - al cărui nume nu îl cunosc - , care era persoana de încredere a lui TITEL PETRESCU şi şeful Partidului Social Democrat de dreapta pentru Banat".

(Declaraţia AL.POPP din 22 Oct.1949).

Realitatea acestei activităţi teroriste este total confirmată de participanţii la conducerea grupărilor teroriste:

"La propunerea lui MUSTETIU şi KLAIN, s'a hotărât ca partidul să se organizeze astfel : pe sectoare, în uzină şi pe străzi, în oraş, pentru a constitui grupe de luptă care să intervină prin forţă. Subsemnatul am avut conducerea unui sector care avea în subordine circa 4 grupe, iar la constituirea acestor grupe, am sprijinit organizarea lor" .

(Declaraţie I.FARCASESCU din 29 Noembrie 1949).

"La propunerea lui MUSTETIU s'a hotărît să se înfiinţeze grupuri de luptă pe sectoare şi pe străzi cât şi pe secţii, care să intervină prin forţă şi care erau conduse de oameni de încredere" .

(Declaraţie PETRE BARBAU din 25 Noembrie 1949).

Mecanismul organizării acestor grupuri teroriste şi locurile unde ele au fost constituite, sunt arătate în declaraţia lui IOSIF MUSTETIU din 24 Noembrie 1949:

"In urma acestei şedinţe grupele de apărare au luat fiinţă în felul următor : membrii socialdemocraţi care lucrau în aceiaşi secţie, să formeze grupe de câte 10-20 de oameni, având fiecare grupă câte un şef. In oraş, grupele se constituiau pe străzi, iar în străzi mai lungi pe grupuri de case, criteriul fiind tot zece,douăzeci

./.

 36

de oameni de grupă. Grupurile erau formate în așa fel încât să poată să se agite între ele și să intervină la nevoe".
Grupurile au fost constituite în următoarele secții : Fabrica de Mașini Electrice, și Fabrica de locomotive , în celelalte secții erau un curs de organizare".
Grupurile acestea erau organizate în așa fel, încât să acționeze prin forță la caz de nevoe."

Bineînțeles că POPP care era conducătorul întregii acțiuni subversive teroriste dela Reșița, colaborator și susținător al lui TITEL PETRESCU, era ținut la curent cu activitatea uneltelor titeliste.

"Cu ocazia discuțiilor pe care le-am avut cu Ing.POPP la Reșița în primăvara anului 1947, l-am pus pe acesta în cunoștință de reorganizarea grupelor ; totodată i-am spus că grupele s'au întărit și vor acționa la nevoe ".

(Declarație ILIE FARCASESCU din 25 Noembrie 1949).

Participând asidu la activitatea subversivă desfășurată în țară și în străinătate, era natural ca TITEL PETRESCU să figureze în comitetul de coordonare al acțiunii subversive, constituit în primăvara anului 1948, ca urmare a dezorientării produse în urma descoperirii activității criminale a lui MANIU și a condamnării acestuia.

"După condamnarea lui IULIU MANIU punându-se problema organizării grupurilor subversive, a fost indicat de a face parte din acest comitet de coordonare TITEL PETRESCU și ADRIAN DUMITRIU ca unii care se identificaseră cu mijloacele acțiunii și cu scopul ei, a cărei conducere o primisem. "

(Declarația AL.POPP din 22 Oct.1949).

Meritele câștigate de TITEL PETRESCU și ADRIAN DIMITRIU în colaborarea lor la acțiunea subversivă, i-au desemnat în mod firesc ca membrii în guvernul ce urma să se instaureze după reușita loviturii de forță:

"Din aceleași motive TITEL PETRESCU a fost desemnat ca ministru de externe iar ADRIAN DIMITRIU ca ministru al Muncii în guvernul ce urma să fie constituit după răsturnarea prin violență a regimului democratic."

(Declarația AL.POPP din 22 Oct.1949).

./.

 37

Recunoaşterea acestor "drepturi câştigate" în baza aportului masiv al lui TITEL PETRESCU şi ADRIAN DIMITRIU la acţiunea de trădare şi defăimare a regimului, rezultă şi din declaraţia lui NICOLAE MARGINEANU din 30 August 1949 :

> "Era dela sine înţeles că cel puţin TITEL PETRESCU şi ADRIAN DIMITRIU trebuiau să facă parte din guvern, ocupând Ministerul Muncii, partidul lor având legăturile cu muncitorimea. Deasemenea, ne-am gândit - subsemnatul în special- la persoana lui TITEL PETRESCU pentru Ministerul de Externe, pentru a stabili astfel relaţii de prietenie cu francezii.
>
> (Declaraţie N.MARGINEANU din 30 August 1949).

Poziţia centrală a lui TITEL PETRESCU în stabilirea persoanelor ce urmau să facă parte din acest guvern, este un indiciu asupra importanţei ce se acorda colaborării trădătoare a lui TITEL PETRESCU şi a oamenilor săi de încredere şi ea rezultă din declaraţia lui I.T.PADUREANU din 27 Mai 1948 :

> "Ing.POPP mi-a spus , la vizita pe care mi-a făcut-o la data mai sus menţionată (sfârşitul lunii Februarie 1948) că a stat de vorbă pentru repartizarea portofoliilor, atât cu COSTEL TATARANU (care făcea legătura între el şi fruntaşii liberali) cât şi cu TITEL PETRESCU aşa că nu vor mai fi discuţiuni privitoare în această privinţă, deoarece toţi au fost de acord."

Josnicia acţiunii lui TITEL PETRESCU şi lipsa sa de principialitate, ca şi demagogia sa, în politică, sunt evidenţiate în declaraţia lui N.MARGINEANU din 26 Aprilie 1948, din care rezultă că TITEL PETRESCU a acceptat să facă parte dintr'un guvern prezidat de generalul RADESCU care a tras în muncitori la 6 Martie 1945.

> "Pentru preşedinţia guvernului a fost pus în discuţie RADESCU datorită poziţiei sale de fost prim ministru,cu consimţământul P.N.L., P.N.T. şi TITEL PETRESCU.

In sfârşit americanii care cunoşteau statele de serviciu ale lui TITEL PETRESCU în cadrul acţiunii subversive, şi-au dat încuviinţarea pentru participarea în guvern a lui TITEL PETRESCU şi ADRIAN DIMITRIU.

./.

"Deasemenea desemnarea lor prin aceste organisme a primit încuviinţarea americanilor iar adeziunea lor era dela sine înţeleasă din discuţiile anterioase avute şi din activitatea lor în cadrul acţiunii noastre ".

(Declaraţia AL.POPP din 29 Oct.1949).

In exercitarea mandatului pe care IANCU ZISSU l-a primit dela TITEL PETRESCU, acesta a desfăşurat o intensă acţiune de denigrare a ţării, în solda imperialiştilor americani. In acest scop, acesta s'a înconjurat de o bandă de trădători ai poporului şi ai clasei muncitoare printre cari EFTIMIE GHERMAN, WOHLMAN, SPINEANU, EUGEN DOBRESCU şi alţii, cu care a constituit un comitet socialist în Paris.

"In luna Mai 1948 , în urma presiunilor cercurilor româneşti reacţionare dela Washington, conduse de RADESCU, cele trei grupuri socialiste româneşti din Franţa au hotărît să formeze împreună o reprezentanţă a P.S.D.I.-ului la Paris. După discuţii ce au durat vreo două săptămâni, la începutul lunei Iunie 1948 reprezentanţa s'a format cu următorul comitet de conducere : ZISSU, WOHLMAN, URECHE, IULIAN PETRESCU din partea grupului GHERMAN, CONSTANTINESCU şi STANCIU din afara grupurilor. Scopul pe care această reprezentanţă şi l-a asumat dela prima şedinţă, combaterea regimului politic din România, au căzut de acord de a începe să-l îndeplinească printr'o acţiune de participare la formarea unui comitet naţional tripartit condus de RADESCU şi în contact cu fostul rege Mihai. "

(Declaraţie EUGEN Dobrescu din 8 August 1949).

Pe linia acţiunii sale trădătoare , acest comitet a hotărât în deplin acord cu clicile imperialiste în solda cărora se aflau, organizarea unei acţiuni de spionaj în ţară prin membrii P.S.D., în care scop au trimis cu misiune specială dela Paris pe EUGEN DOBRESCU ",

"In Iulie 1948, am participat la o reuniune ce a avut loc la Paris şi la care au participat : ZISSU, GHERMAN, URECHE, IULIAN PETRESCU, membrii în comitetul de conducere al reprezentanţei P.S.D.I. la Paris, La această reuniune s'a stabilit ca la întoarcerea mea în ţară să iau contact cu NAE CRISTESCU, căruia să-i transmis o dare de seamă asupra înfiinţării reprezentanţei P.S.D.I. , pentru a o transmite P.S.D.I. şi a-i cere să şi trimită din partea P.S.D.I. informaţii cu caracter politic, economic şi privitoare la starea de

./.

 39

spirit din ţară, pentru a le comunica apoi la Paris". (Decl. EUGEN DOBRESCU din 11 Iunie 1949)

Pentru transmiterea acestor informaţii în cadrul activităţii de spionaj, s'a convenit folosirea unui cod :

"Am căzut de acord a se scrie un cod de scrisoare făcut de mine şi de IULIAN PETRESCU, cod ce nu-l cunoşteam decât eu şi IULIAN şi care este următorul :
Se ia primul cuvânt din prima frază, al doilea din a doua frază, primul din a treia etc. şi dela acestea ultimile litere , formând astfel cuvinte sau fraze de comunicat".

(Declaraţie EUGEN DOBRESCU din 5 Iulie 1949).

Trecând la punerea în practică a celor de mai sus, EUGEN DOBRESCU şi-a început activitatea luând contact cu NAE CRISTESCU şi cu ROMULUS DAN , fost secretar general al P.S.D.I., a transmis unele informaţii lui IULIAN PETRESCU, conform celor convenite ,dar fiind descoperit prin vigilenţa autorităţilor R.P.R., a fost arestat.

Intre timp, activitatea Comitetului P.S.D.I. dela Paris a continuat fiind însă măcinată de grave disensiuni din cauza cărora nu şi-a putut menţine mult timp unitatea organizatorică. Cauzele acestor neînţelegeri se datorează faptului că în timp ce ZISSU era subvenţionat masiv de trădătorii din partidele istorice, reprezentanţii celorlalte grupări aflaţi la Paris, nu participau la împărţeală.

"ZISSU a primit diverse sume de bani pentru acţiunea socialistă dela BUZEŞTI şi CRETEANU, din fondul naţional pe care aceste persoane l-au monopolizat şi din care suntalimentaţi cu prisosinţă naţional-ţărănişti şi mai ales tinerii diplomaţi amici ai lui BUZEŞTI ; având cunoştinţă de aceste abuzuri, nu numai că ZISSU nu a protestat în nici un fel în ceea ce priveşte întrebuinţarea abuzivă a acestui fond, dar sumele primite de el au fost întrebuinţate personal, ceea ce explică de altfel pe deplin, tăcerea lui."

(Scrisoarea EFTIMIE GHERMAN din 15 Dec.1948)

Urmare acestor conflicte, cauzate de împărţirea preţului trădării, a fost că GHERMAN a pornit o acţiune de înlocuire a lui ZISSU din Comitetul Naţional patronat de RADESCU, cerând P.S.D.I.

./.

ului să acorde un mandat comun de reprezentare în acel comitet lui GHERMAN, BADARAU și WOHLMAN.

"In sânul reprezentanței exista continuu între grupurile GHERMAN și ZISSU o neînțelegere asupra modului de conducere și asupra modului de participare la Comitetul Național. In timp ce primul dorea o participare la paritate cu celelalte partide românești, atât ca locuri cât și ca fonduri, cel de al doilea, admitea sub orice condiții participarea".

(Declarație EUGEN DOBRESCU din 8 Aug.1949).

Sesizat fiind de către GHERMAN asupra acestor stări de lucruri, printr'o serie de scrisori transmise prin intermediul Legației Franceze din București, ROMULUS DAN convoacă comitetul central al P.S.D.-ului și cu acordul total și fără rezerve al membrilor Comitetului Central PAUL STANESCU, C.MOTAS, ADRIAN STAMBULEANU, ILIE PREDANU și GH.ENE FILIPESCU, revoacă mandatul lui ZISSU și împuternicește ca reprezentanți ai P.S.D.I.-ului în Comitetul subversiv din străinătate, pe EFTIMIE GHERMAN, GABRIEL BADARAU și WOHLMAN.

Prin acest act, Comitetul Central Executiv al P.S.D.I. își manifestă vădit participarea la acțiunea subversivă desfășurată până în acel moment, dându-și asentimentul și pentru acțiunile din viitor.

"Mandatul lui EFTIMIE GHERMAN a fost dat în Ianuarie 1949 cu scopul de a reprezenta P.S.D.I. în fața partidelor socialiste și în Comitetul Național, colaborând cu reprezentanții celorlalte partide naționale din străinătate, într'o acțiune comună împotriva regimului dela noi".

Declarație P.P.STANESCU din 24 Oct.1949)

Această declarație a fost confirmată în unanimitate de toți participanții arătați mai sus, și această acțiune a Comitetului Executiv P.S.D.I., se găsește consecvent pe linia de scizionare a clasei muncitoare și alăturare la acțiunea subversivă a fostelor partide istorice trasată de TITEL PETRESCU și ADRIAN DIMITRIU.

"In acțiunea de colaborare cu celelalte partide în scopul înlocuirii actualului regim, am urmat linia trasată de conducătorii noștri C.TITEL PETRESCU și ADRIAN DIMITRIU".

(Decl.P.P.STANESCU din 24 Oct.1949)

./.

Declaraţii asemănătoare de recunoaştere a punerii în practică prin această procedare a directivelor primite dela TITEL PETRESCU şi ADRIAN DIMITRIU, dau şi acuzaţii ROMULUS DAN, ILIE PREDARU şi GH.ENE FILIPESCU.

Ceea ce este dealtfel pe deantregul confirmat de TITEL PETRESCU.

" Nu cunosc delegaţia dată de Comitetul Executiv lui EFTIMIE GHERMAN, GABRIEL BADARAU şi WOHLMAN. Fiind informat însă că acest comitet executiv le-a dat delegaţie de reprezentare a Partidului Social Democrat din România, în acţiunea dusă în străinătate de socialiştii aflători acolo, confirm delegaţia întrucât Comitetul Executiv avea şi are deplina mea încredere. Am fost întotdeauna şi în trecut în afinitate de gândire cu membrii Comitetului Executiv, mai toţi vechi militanţi socialişti."

(Declaraţie TITEL PETRESCU din 7 Ianuarie 1950).

x

x x

Culpabilitatea fiecăruia dintre acuzaţi se stabileşte după cum urmează:

1. CONSTANTIN TITEL PETRESCU, cetăţean român, născut în Craiova la 5 Februarie 1888, fost avocat, fost preşedinte al Partidului Social Democrat Independent, fost ministru, cu ultimul domiciliu în Bucureşti, str.Brezoianu No.29, în prezent arestat:

A organizat împreună cu conducătorii fostelor partide istorice şi cu reprezentanţii diplomatici americani la Bucureşti, o acţiune pentru răsturnarea prin violenţă a regimului democratic şi instaurarea unui guvern reacţionar;

A participat împreună cu aceleaşi elemente în 1946 la organizarea detaliată a acţiunii de răsturnare prin violenţă a regimului democratic, dând împuternicire lui GRIGORE NICULESCU BUZESTI de a-l reprezenta în banda de trădători ce urma să contribue din străinătate la răsturnarea regimului democratic din ţara noastră, după dispoziţiunile guvernelor imperialiste anglo-americane.

./.

A împuternicit în acelaş scop în 1947 pe IANCU ZISSU.

A executat misiunile ce i-au revenit în cadrul acţiunii de sabotare a economiei, în deosebi cu ajutorul elementelor titoliste dela Reşiţa IOSIF MUSTEŢIU, BERNAU şi HROMATKA, deasemeni cu ajutorul aceloraşi elemente a constituit bande înarmate gata de a trece la acţiunea de răsturnare prin violenţă a regimului democratic.

Urma să facă parte din comitetul de conducere al organisaţiilor teroriste instaurat la propunerea agenţilor americani după condamnarea lui MANIU.

A participat la alcătuirea listei guvernului complotiştilor ce urma să se constitue în cazul când acţiunea teroristă ar fi reuşit şi a fost desemnat ca ministru de externe.în acest guvern.

2. ADRIAN DIMITRIU cetăţean român, născut la 6 Dec.1905, fost avocat, fost secretar general al Partidului Social Democrat Independent, fost ministru, cu ultimul domiciliu în Bucureşti, str. Brescianu No.29, în present arestat.

Fiind cel mai apropiat colaborator al lui C.TITEL PETRESCU, l-a secondat pe acesta în toate acţiunile sale criminale împotriva poporului român.

A semnat alături de C.TITEL PETRESCU împuternicirea dată lui IANCU ZISSU de a reprezenta P.S.D.I. în banda de trădători care la ordinele guvernelor imperialiste anglo-americane,duc din străinătate acţiunea de răsturnare prin violenţă a regimului nostru democratic.

Urma să facă parte împreună cu TITEL PETRESCU din Comitetul de conducere al organisaţiilor teroriste, ca şi din guvernul ce s'ar fi constituit în cadrul succesului acţiunii teroriste.

3. EUGEN DOBRESCU, cetăţean român, născut la 1 Ianuarie 1923 în com.Tăndărei, jud.Ialomiţa, fost profesor universitar, cu ultimul domiciliu în Petroşani, str. Ilie Pintilie No.3,în present arestat.

A făcut parte la Paris din banda de trădători ce s'au pus în slujba cercurilor imperialiste anglo-americane, pentru a trece la acţiunea de răsturnare prin violenţă a regimului nostru democratic.

./.

A primit în Iulie 1948 însărcinarea din partea lui RISSU, GHERMAN şi alţii de a face spionaj în ţară, stabilind cu IULIAN PETRESCU un cod cifrat de transmitere a informaţiilor.

A trecut la îndeplinirea misiunii de spionaj primite, luând în acest scop contact în deosebi cu ROMULUS DAN, secretar general adjunct al P.S.D.I.

4. ROMULUS DAN, cetăţean român, născut în Sibiu la 13 Ianuarie 1883, fost secretar general adjunct al Partidului Social Democrat Independent, fost deputat, cu ultimul domiciliu în Bucureşti str. Dr.Russo No.8, în present arestat.

In calitate de secretar general adjunct al Partidului Social Democrat Independent, a susţinut întreaga activitate criminală a lui TITEL PETRESCU.

A participat la organisarea activităţii de răsturnare prin violenţă a regimului nostru democratic, dând la începutul anului 1949 cu asentimentul lui C-TIN FILIPESCU, ILIE PREDAN, PAUL P. STANESCU, CONSTANTIN MOTAS şi ADRIAN STANCULEANU, mandat lui EFTIMIE GHERMAN de a-i representa în banda de trădători care, după ordinele cercurilor imperialiste anglo-americane, îndrumează din străinătate activitatea teroristă de a răsturnare a regimului de democraţie populară din ţara noastră.

Impreună cu soţia, a dat instrucţiuni lui EFTIMIE GHERMAN de modul în care să-şi ducă activitatea în sânul bandei de trădători din străinătate.

5. GHEORGHE C-TIN FILIPESCU, cetăţean român, născut în Olteniţa Ilfov la 23 Aprilie 1884, fost meseriaş patron cu ultimul domiciliu în Bucureşti, str. Ion Tăranu No.6, în present arestat ;

In calitate de membru al Comitetului Central al P.S.D.I., a susţinut întreaga activitate criminală a lui T.PETRESCU.

A avut cunoştinţă din rapoartele secrete trimise de EFTIMIE GHERMAN, prin intermediul Ambasadei Franceze din Bucureşti, de activitatea criminală a bandei de trădători din străinătate, care la ordinele guvernelor anglo-americane, îndrumează activitatea de răsturnare prin violenţă a regimului nostru democratic.

./.

 44

A participat la această activitate, dând în Ianuarie 1949 împreună cu ROMULUS DAN, ILIE PREDARU, PAUL P.STANESCU, CONSTANTIN MOTAS şi ADRIAN STAMBULEANU - mandat lui EFTIMIE GHERMAN de a-i reprezenta în conducerea acelei bande de trădători.

6. ILIE PREDARU, cetăţean român, născut în comuna Năeni, jud.Buzău la 21 Oct.1893, fost ospătar, cu ultimul domiciliu în Bucureşti, str. Vătăşelului No.19, în prezent arestat.

A susţinut întreaga activitate criminală a lui TITEL PETRESCU, în calitatea lui de membru al Comitetului Central al P.S.D.I.

A fost în curent, din rapoartele secrete trimise de EFTIMIE GHERMAN prin Ambasada Franceză din Bucureşti, cu întreaga activitate a bandei de trădători din străinătate, care la ordinele clicilor imperialiste anglo-americane, îndrumează activitatea teroristă de răsturnare a regimului de democraţie populară din ţara noastră.

A participat la această activitate dând, în Ianuarie 1949 împreună cu ROMULUS DAN, GH. ENE FILIPESCU, PAUL P.STANESCU, CONST. MOTAS şi ADRIAN STAMBULEANU, mandat lui EFTIMIE GHERMAN de a-i reprezenta în conducerea acelei bande de trădători.

7. PAUL P.STANESCU, cetăţean român, născut în Bucureşti la 28 Noembrie 1889, fost profesor universitar, cu ultimul domiciliu în Bucureşti, str.Dr. V.Poloni No.24, în prezent arestat.

In calitate de membru al comitetului central al P.S.D.I. a susţinut întreaga activitate criminală a lui TITEL PETRESCU.

A avut cunoştinţă din rapoartele secrete trimise de EFTIMIE GHERMAN prin intermediul Ambasadei Franceze din Bucureşti, de activitatea criminală a bandei de trădători din străinătate, care la ordinele guvernelor imperialiste anglo-americane, îndrumează activitatea de răsturnare prin violenţă a regimului nostru democratic.

A participat la această activitate dând, în Ianuarie 1949 împreună cu ROMULUS DAN, GHEORGHE ENE FILIPESCU, ILIE PREDARU, CONSTANTIN MOTAS şi ADRIAN STAMBULEANU, mandat lui EFTIMIE GHERMAN de a-i reprezenta în conducerea acelei bande de trădători.

./.

8. CONSTANTIN MOTAS, cetăţean român, născut în Vaslui la 8 Iulie 1891, fost profesor universitar, cu ultimul domiciliu în Bucureşti, str. D.T.Haşdeu, No.4, în prezent arestat;

In calitate de membru al comitetului central al P.S.D.I., a susţinut întreaga activitate criminală alui TITEL PETRESCU.

A avut cunoştinţă de rapoartele secrete trimise de EFTIMIE GHERMAN prin intermediul Ambasadei Franceze din Bucureşti, de activitatea criminală a bandei de trădători din străinătate, care la ordinele cliclilor imperialiste anglo-americane, îndrumează activitatea de răsturnare prin violenţă a regimului nostru democratic.

A participat la această activitate, dând în Ianuarie 1949, împreună cu ROMULUS DAN, GH. ENE FILIPESCU, ILIE PREDAUR, PAUL P. STANESCU şi ADRIAN STAMBULEANU, mandat lui EFTIMIE GHERMAN de a-i reprezenta în conducerea acelei bande de trădători.

9. ADRIAN STAMBULEANU, cetăţean român născut în Tg.Jiu, la 11 Aprilie 1905, fost inginer, cu ultimul domiciliu în Bucureşti, str. Bitoliei No.14, în prezent arestat.

In calitate de membru al Comitetului Central al P.S.D.I., a susţinut întreaga activitate criminală a lui TITEL PETRESCU.

A fost la curent din rapoartele secrete trimise de EFTIMIE GHERMAN prin Ambasada Franceză din Bucureşti, cu activitatea criminală a bandei de trădători din străinătate, care la ordinele guvernelor imperialiste anglo-americane, organizează şi îndrumează activitatea de răsturnare prin violenţă a regimului de democraţie populară din ţara noastră.

A participat la această activitate dând, în Ianuarie 1949, împreună cu ROMULUS DAN, GH. ENE FILIPESCU şi ILIE PREDAU, PAUL P. STANESCU şi CONSTANTIN MOTAS, mandat lui EFTIMIE GHERMAN de a-i reprezenta la conducerea acelei bande de trădători.

10. ION FLUERAS, cetăţean român, născut în com. Chereluş, jud.Arad, la 2 Noembrie 1882, fost caretaş, fost deputat, fost senator, cu ultimul domiciliu în Bucureşti, str.Dr.Otto No.2, în prezent arestat.

./.

46

A avut cunoştinţă de activitatea criminală dusă peste hotare de banda de trădători care pregătesc, la porunca cliicilor imperialiste anglo-americane, răsturnarea prin violenţă a regimului de democraţie populară din ţara noastră, primind rapoarte secrete dela EFTIMIE GHERMAN, prin intermediul Ambasadei Franceze din Bucureşti.

A participat la această activitate, instigând pe ROMULUS DAN să dea mandatul solicitat de EFTIMIE GHERMAN, pentru a reprezenta P.S.D.I., în conducerea acelei bande de trădători.

11. EFTIMIE GHERMAN, cetăţean român major, fost secretar al Uniunii Sindicatelor Minierilor, fost deputat, în prezent dispărut.

A trecut fraudulos frontiera.

S'a integrat în banda de trădători care din străinătate organizează acţiuni de răsturnare prin violenţă a regimului nostru de democraţie populară, fiind desemnat ca reprezentant al P.S.D.I.,-ului în această bandă.

Unelteşte în permanenţă, prin toate mijloacele împotriva Republicii Populare Române.

A instigat pe EUGEN DOBRESCU să facă spionaj în R.P.R. şi să-i trimită informaţii în limbaj cifrat, după un cifru stabilit cu IULIAN PETRESCU.

12. IANCU ZISSU, cetăţean român, major, fost avocat, azi dispărut.

A trecut fraudulos frontiera. cu pașaport

S'a integrat în banda de trădători care din străinătate organizează acţiuni de răsturnare prin violenţă a regimului nostru de democraţie populară, fiind desemnat ca reprezentant al lui TITEL PETRESCU în această bandă.

Unelteşte în permanenţă , prin toate mijloacele, împotriva Republicii Populare Române.

A instigat pe EUGEN DOBRESCU să facă spionaj în R.P.R. şi să-i trimită informaţiile în limbaj cifrat, după un cifru stabilit cu IULIAN PETRESCU.

./.

Faptele astfel stabilite constituesc crimele şi delictele de înaltă trădare prev. şi pen. de art.186, 187, 19o; de de instigare, de surparea ordinei constituţionale prev. şi pen. de art.2o7 c.p.; de uneltire contra ordinei sociale, prev. şi pen. de art.2o9 P.II.a., P.III şi P.IV ; de răsvrătire prev. şi pen. de art.210 c.p., de complot, prev. şi pen. de art.227 comb. cu art. 186, 2o7 şi 21o c.p.; de trecere frauduloasă a frontierei, prev. şi pen. de art.267 cp.

Intr'adevăr, faptul de a se pune în înţelegere cu agenţii guvernelor străine spre a înlesni ori aduce ocupaţiunea străină, constitue crima de înaltă trădare art.186 c.p.

Faptul de a accepta promisiuni în scop de a îndeplini acte contrarii interesului naţional, în caz de război, dela supuşii unei puteri străine, constitue crima de înaltă trădare, art.187 c.p.

Faptul de a transmite informaţiuni sau orice alte referinţe interesând apărarea teritoriului, siguranţa statului, dotarea armatei, mobilizarea economică a teritoriului naţional, unor agenţi străini, constitue crima de înaltă trădare, art.19o pct.1 şi pct.II c.p.;

Faptul de a instiga pe locuitori să se ridice în contra puterilor constituţionale ale republicei, constitue crima de surpare a ordinei constituţionale, art.2o7 c.p.

Faptul de a intra în legătură cu vreo persoană din străinătate sau din ţară, în scopul de a primi instrucţiuni sau ajutoare de orice fel, pentru pregătirea unei răsturnări a ordinei democrate a statului, constitue delictul de uneltire contra ordinei sociale, art.2o9 pct.II, P.II, pcd.d. cp.

Faptul de a iniţia, organiza, activa sau participa la organizaţiuni de tip fascist, politice sau para militare, constitue uneltiri contra ordinei sociale, art.2o9 P.III c.p.;

Faptul de a intreprinde acţiuni în favoarea organizaţiilor prevăzute în partea III a membrilor lor sau a scopurilor urmărite de ele, constitue uneltire contra ordinei sociale, art.2o9 Part.IV.c.p.

Faptul de a înarma pe locuitori sau de a-i instiga să se înarmeze în scopul de a provoca războiul civil, constitue crima de

./.

răsvrătire, art.210 c.p.

Faptul a două sau mai multe persoane de a hotărî să săvârşească vreuna din crimele prevăzute de art.187, 207 , 210 şi 211 c.p., constitue complotul prev. şi pen. de art.227 c.p.

Faptul de a intra sau ieşi din ţară prin alte locuri decât acelea destinate trecerii călătorilor, sau prin acestea dar în ascuns şi faptul de a înlesni asemenea treceri, constitue delictul de trecere frauduloasă a frontierei, prev. şi pen. de art. 267 c.p.

Faptul de a comite în fine mai multe infracţiuni calificate crime sau delicte înainte de a fi survenit vreo condamnare definitivă pentru vreuna din ele, constitue cumulul de infracţiuni prev. şi pen.de art.101 şi 103 c.p.

Ori, toate aceste fapte sunt dovedite în sarcina acuzaţilor, după cum s'a arătat mai sus, la fiecare în parte.

Pentru aceste motive, având în vedere că nu mai este necesară oinstrucţie prealabilă.

Având în vedere şi disp. art. 165 pct.d. şi art.1944 C.J.M.

<u>O P I N A M :</u>

Trimiterea directă în judecată, în stare de arest a acuzaţilor :

1). <u>CONSTANTIN TITEL PETRESCU</u>, român, de ani 62, avocat, căsătorit , domiciliat în Bucureşti, str.Brezoianu No.29, în prezent arestat pentru crimele şi delictele prev. şi pen. de art.186, 187, 207, 209 P.II.pct.d, 209 P.III, 209 P.IV, 210, 227 comb.cu art.186, 207 şi 210 c.p., toate comb. cu art.101 şi 103 c.p., 457 C.J.M. şi D.L.856/938 şi 1108/938.

2). <u>ADRIAN DIMITRIU</u>, român, de ani 45 avocat, necăsătorit, domiciliat în Bucureşti, str.Brezoianu No.29, în prezent arestat pentru crimele şi delictele prev. şi pen. de art. 186, 187, 207, 209 P.II. pct.d, 209 P.III, 209 P.IV, 227 comb.cu art.186, 207 şi 210 c.p., toate comb. cu art.101 şi 103 c.p., 457 C.J.M şi D.L. No.856/938 şi 1108/938.

./.

3). EUGEN DOBRESCU, român, de ani 27, profesor universitar, necăsătorit, domiciliat în Petroşani, str. Ilie Pintilie No.3, în prezent arestat, pentru crimele şi delictele prev. şi pen. de art. 186, 187, 190 pct.1, 209 p.II. pct.d. 209 p.III, 209 p.IV. 227 comb.cu art.186 c.p., toate comb. cu art.101 şi 103 c.p.457 C.J.M. şi D.L. No.856/938 şi 1108/938.

4) ROMULUS DAN, român, de ani 67, fost comerciant, domiciliat în Bucureşti, str. Dr. Russo No.8, în prezent arestat pentru crimele şi delictele prev. şi pen. de art.186, 187, 207, 209 P.II. pct.d, 209 P.III, 209 P.IV, 210, 227 comb.cu art.186, 207 şi 210 c.p., toate comb.cu art.101 şi 103 c.p., 457 C.J.M. şi D.L.856/938 şi 1108/938.

5) GHEORGHE ENE FILIPESCU, român, de ani 66, fost meseriaş patron, domiciliat în Bucureşti, str. Ion Tiriaru No.6, căsătorit, în prezent arestat, pentru crimele şi delictele prev. şi pen.de art.186, 187, 207, 209 P.II pct.d, 209 P.III, 209 P.IV., 210, 227 comb. cu art. 187, 207 şi 210 c.p., toate comb.cu art.101 şi 103 c.p., 457 C.J.M. şi D.L.856/938 şi 1108/938.

6) ILIE PREDAN, român, de ani 57, fost ospătar, căsătorit, domiciliat în Bucureşti, str. Vătăşelului No.19, în prezent arestat pentru crimele şi delictele prev. şi pen. de art. 186, 187, 207, 209 P.II. pct.d, 209 P.III, 209 P.IV, 210, 227 comb. cu art.186, 207 şi 210 c.p., toate comb. cu art.101 şi 103 c.p. 457 C.J.M. şi D.L.856/938 şi 1108/938.

7) PAUL P. STANESCU, român, de ani 61, profesor universitar, căsătorit, domiciliat în Bucureşti, str. Dr.V.Poloni No.24, în prezent arestat pentru crimele şi delictele prev. şi pen. de art. 186, 187, 207, 209 P.II pct.d., 209 P.III, 209 P.IV, 210, 227 comb. cu art.186, 207 şi 210 c.p., toate comb. cu art.101 şi 103 c.p., 457 C.J.M. şi D.L.856/938 şi 1108/938.

8) CONSTANTIN MOTAŞ, român, de ani 59, profesor universitar, domiciliat în Bucureşti, str. B.P.Haşdeu No.2, căsătorit, în prezent arestat pentru crimele şi delictele prev. şi pen. de

./.

art.186, 187, 207, 209 p.II. pct.d, 209 P.III, 209 P.IV, 210, 227 comb. cu art.186, 207 şi 210 c.p., toate comb.cu art.101, şi 103 c.p. 457 C.J.M. şi D.L.856/938 şi 1108/938.

9) ADRIAN STAMBULEANU, român, de ani 45, inginer, domiciliat în Bucureşti, str. Bitolia 14, căsătorit, în prezent arestat pentru crimele şi delictele prev. şi pen. de art.186, 187, 207, 209 p.II pct.d., 209 P.III, 209 P.IV, 210, 227, comb. cu art. 186, 207 şi 210 c.p., toate comb. cu art.101 şi 103 c.p., 457 C.J.M. şi D.L.856/938 şi 1108/938.

10) ION FLUERAŞ, român, de ani 68, fost curelar, căsătorit, domiciliat în Bucureşti str. Dr.Otto No.2, în prezent arestat pentru crimele şi delictele prev. şi pen.de art.186, 187, 207, 209 P.II pct.d., 209 P.III, 209 P.IV, 210, 227 comb. cu art.186, 207 şi 210 c.p., toate comb. cu art.101 şi 103 c.p., 457 C.J.M. şi D.L. 856/938 şi 1108/938.

11) EFTIMIE GHERMAN, român, major, fost secretar al Uniunii Sindicatelor Minierilor, dispărut,pentru crimele şi delictele prev. şi pen. de art.186, 187, 190 c.p. 207, 209 P.II. pct.d, 209 P.III 209 P.IV, 210, 227 comb. cu art. 186, 207 şi210 c.p., 267.c.p., toate comb. cu art. 101 şi 103 c.p., 457 C.J.M. şi D.L.856/938 şi 1108/938.

12) IANCU ZISSU, cetăţean român, major, fost avocat, azi dispărut, pentru crimele şi delictele prev.şi pen. de art.186,187, 190 c.p. , 207, 209 P.II, pct.d, 209 P.III, 209 P.IV, 210, 227 comb. cu art.186, 207 şi 210 c.p., 267 c.p. toate comb. cu art.101 şi 103 c.p., 457 C.J.M. şi D.L.856/938 şi 1108/938.

Vor fi audiaţi următorii martori :

ALEXANDRU POPP, fost inginer, Str. Popa Petre No.41.
DUMITRU RADULESCU, fost avocat, Bucureşti, str. Sft.Constantin 14.
NICOLAE MARGINEANU, fost profesor universitar, Cluj, Str.N.Iorga 9.
DUMITRU FURNICA MINOVICI, inginer.
CORNEL NANCIU
DRAGOESCU ROMULUS, strungar, Bucureşti, str.C.A.Rosetti No.20.
BARNAU PETRE, domiciliat în Reşiţa, str.Gen.Dragalina 100.

./.

MUSTEȚIU IOSIF, domiciliat în Reșița, str. Călărașilor 1.

V. RADULESCU FOCȘANI

HROMAȚKA GHEORGHE, ziarist, domiciliat în Reșița, str. Griviței 1.

FARCASESCU ILIE, electrician, domiciliat în Reșița, str. Ioan Corvin No.5.

I.T. PADUREANU

40006 [illegible]   ~~[illegible]~~ 172

Paris, 15 Decembrie 1948

52

Iubiti tovarasi,

Continuam a va informa asupra celor ce se petrec aici sperînd sa putem ajuta astfel actiunea pe care o duceti acolo cu atîtea greutati si cu atîtea sacrificii.

RECUNOASTEREA P.S.D.I. de COMISCO
(Internationala socialista).

In urma activitatii putin socialiste a lui ZISSU, subcomitetul competent al COMISCO-ului a dat, acum cîteva luni, un aviz favorabil pentru recunoasterea grupului SERBAN-VOINEA, ca reprezentant al socialismului românesc. V'am comunicat de altfel la timpul si aceasta veste neplacuta, care, în ceia ce ne priveste, ne-a întarit în hotarîrea noastra de a porni la o actiune solidara si organizata a tutulor fortelor socialiste si rezistente românesti din strainatate, ce înteleg sa se grupeze în jurul P.S.D.I.-ului.

Primul punct al programului nostru a fost recunoasterea P.S.D.I.-ului de catre COMISCO. In acest scop, am hotarît întreprinderea unei actiuni de informare directa a tutulor partidelor occidentale. Pentru a da demersurilor noastre cît mai multa consistenta am însarcinat pe tovarasii nostri GHERMAN si PADARAU sa alcatuiasca un memorandum detailat asupra problemei socialiste în România.

In conformitate cu programul nostru de informare prin legaturi directe a partidelor socialiste occidentale, tov. PADARAU a avut o prima întrevedere la Roma cu tov SARAGAT, vicepresedintele consiliului de Ministri. Cu aceasta ocazie tov. PADARAU a protestat contra hotarîrilor pripite ale subcomitetului COMISCO în chestiunea noastra. Asa cum era de asteptat, atitudinea tov. SARAGAT a fost favorabila cauzei noastre.

In Franta, unde VOINEA se bucura, ca si în Elvetia germana, de multe simpatii datorita vechilor sale legaturi, am hotarît sa lum contact, rînd pe rînd, cu toti membrii comitetului director al S.F.I.O.-ului. Comitetul a însarcinat cu aceasta misiune pe tovarasii PADARAU, GHERMAN si SERBANESCU. O prima întrevedere a avut loc între tov. Oreste ROSENFELD - responsabilul comitetului director pentru chestiunile externe - si tovarasii GHERMAN si PADARAU. Tov. ROSENFELD ne-a explicat ca, daca S.F.I.O.-ul a adoptat pîna acum o atitudine favorabila lui VOINEA, aceasta este datorita, în primul rînd, proastei atmosfere, care si-a creiat-o tovarasul ZISSU, în cercurile socialiste franceze. In fata ~~unei~~ carentei unei reprezentari valabil socialiste a P.S.D.I.R.-ului si cu toate ca "pentru Internationala Titel PETRESCU este un simbol" (repetam cuvintele lui O.R.), cercurile socialiste occidentale - cari n'au gasit în fata lor decît ori pe ZISSU ori grupul ZISSU, fara ZISSU, s'au vazut nevoite sa se gîndeasca la recunoasterea lui Voinea. "N'am stiut de existenta grupului Dvs. si am crezut, cînd am aflat de el, ca ne gasim tot în fata grupului ZISSU. Daca veneati cu doua saptamîni înainte, a spus textual tovarasul O.ROSENFELD, atitudinea partidului nostru ar fi fost sigur alta". In concluzie, tov. O.R. ne-a promis tot sprijinul, cerîndu-ne, însa, sa-i precizam, dela început, ca grupul nostru nu are nimic de a face cu ZISSU. Asa fiind si bazati pe scrisoarea Dvs. catre S.F.I.O. - pe care situatia actuala ne impune acum sa o transmitem celor în drept pentru a degaja Partidul de consecinta greselilor lui ZISSU -

.../

am afirmat tov. O.R. ca grupul nostru nu mai are nimic de a face cu ZISSU.

Conversatia cu tov. O.R., care a avut loc cu o zi înainte de întrunirea COMISCO-ului, ne-a hotarît da trimetem la Londra pe tov. VOLMAN, pentru a înmîna si sustine memorandumul nostru. Am rugat de asemenea pe tov, GUERMAN sa faca - în calitatea sa de vechi socialist - o interventie personala la COMISCO. Interventia tov. G., care este personal cunoscut tovarasilor VOATS (presedinte al federatiei minierilor si viitor presedinte a lui Labour Party), Morgan PHILLIPS, Denis HEALEY, a facut o impresie extrem de favorabila cauzei noastre.

In adevar, COMISCO constatînd ca, în afara de grupul VOINEA, se gaseste în strainatate un grup suficient de reprezentativ al P.S.D.I.-ului,-grup care nu se reduce la ZISSU, asa cum sustine VOINEA pentru a ne compromite,- a refuzat sa-si însuseasca avizul subcomitetului (favorabil grupului VOINEA) si a hotarît :

1°) sa recunoasca si sa accepte în principiu includerea în COMISCO a Partidelor Social Democrate în exil (polon, român, cehoslovac, etc.) si

2°) sa însarcineze o comisie speciala sa studieze cazul sciziunilordin miscarile socialiste romana si ungara încercînd a) sa ajunga la fuzionarea diferitelor fractiuni si b) în caz de esec, sa recomande Conferintei plenare a COMISCO-ului din Aprilie viitore recunoasterea unuia sau a altuia din cele doua grupe.

Este inutil sa mai mentionam rolul tovarasului nostru VOLMAN, în toate negocierile cari au determinat, la Londra, schimbarea trecutei atitudini a COMISCO-ului, cu privire la grupul nostru si la P.S.D.I. în general.

Constatînd schimbarea situatiei, VOINEA - care plecase la Londra înca cu mult înaintea întrunirei "COMISCO-ului în speranta de a fi chiar primit la sedinta - si-a schimbat imediat tactica, pentru a trece la un atac direct al grupului nostru, cautînd sa ne loveasca ~~direct~~ si sa ne discrediteze personal. In plus el a cautat sa arate ca în afara de ZISSU (despre care stia ca este prost vazut de internationala) niciunul din gruparea P.S.D.I.R. nu are mandat si nu reprezinta Partidul. In acest senz a prezentat si o declaratie scrisa a lui BUTLER, în care acesta afirma ca, la plecarea lui din tara (Aprilie 1948), Doamna PETRESCU a cerut sa nu se întreprinda nici o actiune politica în strainatate în numele P.S.D.I.-ului, pentru a nu agrava situatia celor arestati. In concluzie, Voinea a cerut recunoasterea grupului sau ca o continuare a P.S.D.-ului, ce fusese recunoscut deja în trecut. Mai mult decît atît, VOINEA a insinuat ca, în realitate, tot el reprezinta si pe TITEL PETRESCU.

Dupa cum vedeti, actiunea noastra e îngreuiata de LIPSA UNUI MANDAT. V'am cerut, în scrisorile noastre trecute acest mandat si evenimentele politice ne silesc sa revenim asupra cererii noastre, cu multa insistenta. Pe de alta parte, în fata problemelor dificile puse de actiunea de arbitraj pe care o va întreprinde, înca în cursul lunei Ianuarie 1949 comisia COMISCOU-lui, îndrumarile Dvs. ar fi extrem de bine-venite. Asa, putem noi discuta o eventuala fuziune a grupului P.S.D.I. cu grupul VOINEA, chiar si numai în principiu ? Refuzînd o fuziune, putem noi accepta, în schimb, simple înscrieri individuale a acestora din urma în grupul PSDI ? Si, în acest caz, putem primi pe oricine sau trebuie sa facem discriminari, fata de acei cari poarta o raspundere ? In aceasta ul-

tima categorie intra însusi tov. VOINEA; în adevar, atît colaborarea sa cît, mai ales, atitudinea sa la congresul din 1947 cînd, ca presedinte a acestui congres, a adoptat, în declaratiile sale publice, o atitudine favorabila fuziunci, au facut o impresie foarte proasta, nu numai în cercurile opozitiei românesti dar chiar si în cercurile socialiste occidentale. In fine, daca pentru forurile socialiste internationale problema are mai curînd un aspect pur socialist, pentru noi, ea are, în aceste momente tregice, cînd însasi Presedintele nostru se gaseste în închisoare, si un aspect national. Ori, trebuie sa va informam ca si aici, în strainatate, reprezentantii celorlalte partide românesti au hotarît sa nu conlucreze cu nici unul din fostii colaborationisti (cu comunistii) ca VOINEA, PRANASOVICI, Horia GRIGORESCU, etc. Acciasi atitudine a luat-o si Generalul [illegible], care este seful prezumtiv al rezistentei din strainatate. Putem, deci noi sa ne compromitem situatia noastra IN SINUL MISCARII DE ELIBERARE, din cauza anumitor persoane ?

CAZUL ZISSU.-

Am comunicat tov. ZISSU, în copie, scrisoarea Dvs. catre S.F.I.O., scrisoare din care rezulta ca ZISSU nu a fost si nu este reprezentantul autorizat al Partidului (si cu atît mai putin singurul reprezentant autorizat si statutar). Cu toate acestea, Zissu continua activitatea sa, dîndu-se drept unicul reprezentant al P.S.D.I.-ului.

In urma esecurilor sale de asta vara cînd s'a vazut repudiat atît de S.F.I.O. cît si de B.I.S. si ignorat de COMISCO, tov. ZISSU a încercat sa-si mute centrul sau de activitate în U.S.A. In ultimul timp, patronat de NICULESCU-BUZESTI si CRETZIANU si, DESI AVEA CUNOSTINTA DE SCRISOAREA Dvs., s'a prezentat la STATE DEPARTEMENT tot ca singur reprezentant autorizat al P.S.D.I.-ului, comitînd astfel un nou si grav abuz de încredere. Acest lucru ne obliga sa comunicam si forurilor americane textul scrisorii adresata de Dvs. S.F.I.O.-ului.

Mai mult decît atît, dupa primirea comunicarii Dvs. asupra asa zisului mandat, dupa ce stia atmosfera imposibila pe care si-o creiase el singur la COMISCO, ZISSU a îndraznit sa întocmeasca un memorandum catre acest for si sa ceara în calitatea lui de "singur reprezentant statutar al P.S.D.I.-ului" (citam textual), admiterea P.S.D.I.-ului în COMISCO. Norocul nostru a facut ca memorandumul lui sa soseasca dupa terminarea sedintei COMISCO-ului si sa nu fie luat în discutie. Am primit, în schimb, din nou aspre observatiuni pentru faptul ca ZISSU mai vorbeste si mai figureaza în partid.

Colaborarea lui ZISSU cu reprezentantii partidelor"istoricce" ofera alte aspecte neplacute ale activitatii lui politice în strainatate. In primul rînd ZISSU nu este altceva decît o INVENTIE A LOR. In adevar, ei l'au UNS pe ZISSU de reprezentant al Partidului în ciuda SIMPLEI MISIUNI INFORMATIVE, date si aceia, dupa cum înteleg DE COMPLEZENTA, de tov. ADRIAN DIMITRIU. Asa fiind, el nu poate fi decît un simplu pion în mîna reprezentatilor partidelor burgheze. Atît lipsa cunostintelor elementare si a obisnuintelor socialiste, cît si obligatiile pe cari le are fata de mentorii sai, face ca ZISSU - ANGAJIND NUMELE PARTIDULUI - sa se preteze la manifestatii publice, cari pot fi facute de partidele burgheze, dar nu pot purta eticheta socialiste, mai ales în momente cînd cea mai mica actiune a noastra este observata "cu lupa" de Internationala. Asa, de pilda, ziarul "NATION ROUMAINE" - care este prezentat ca fiind "organul partidelor P.N.T.; P.N.L.;si P.S.D.I.R. (!), are pe..../

55 ~~212~~ 30 f. 4.116

mauseta stema regala. De alta parte, cu exceptia a doua articole ale lui ZISSU si acelea ne-socialiste, acest ziar face aproape exclusiv propaganda national-taranista ! Inutil sa va spunem care este efectul pe care asemenea manifestari îl fac la socialistii de aci. Nu colaborarea cu partidele burgheze îi deranjeaza atît, ci atitudinea de subordonare sub care face sa apara partidul nu. tov. ZISSU.

In alta ordine de idei, ZISSU a primit diverse sume de bani, pentru actiunea socialista (!) dela BUZESTI si CRETZIANU, din fondul national, pe care aceste persoane l-au monopolizat si din care sunt alimentati cu prisosinta National-Taranistii si, mai ales, tineri diplomati, amici ai lui BUZESTI. Avînd cunostinta de aceste abuzuri, nu numai ca ZISSU n'a protestat în nici un fel în ceia ce priveste întrebuintarea abuziva a acestui fond, dar sumele primite de el au fost întrebuintate personal, (ceia ce explica, de altfel, pe deplin tacerea lui). Astazi cînd, dupa cum confirma scrisoarea DVS catre S.F.I.O., s'a dovedit ca ZISSU nu reprezinta nimic, ne întrebam cum se poate justifica si cum va putea fi justificata întrebuintarea abuziva a sumelor primite de acest tovaras, asa-zis pentru cauza nationala ?

Pentru toate aceste motive, Comitetul nostru a hotarît suspendarea lui ZISSU. Cum pe de alta parte consideram ca nu e în puterea noastra sa mergem mai departe - ne întrebam daca nu ar fi cazul ca Dvs. sa aplicati alte sanctiuni.

CAZUL STOICOIU.-

La plecarea lui ZISSU în America, acesta di a dat mandat avocatului STOICOIU sa-l reprezinte, în lipsa lui, în "Consiliul Partidelor" politice românesti. Tov. STOICOIU s'a ilustrat printr'o absenta totala din lumea socialista ocidentala si chiar româneasca, rezumîndu-se la sporadice contacte cu reprezentantii partidelor burgheze. Invitat de noi, ca si toti ceilalti membri ai P.S.D.I.-ului, la constituirea grupului P.S.D.I. a refuzat colaborarea motivînd - în discutiùni private - ca avem prea multi "judani", ca VOINEA nu era membru din tara si ca, în general, nu trebuie sa întreprindemnici o actiune publica în strainatate pentru a nu agrava situaria celor arestati - casi cum am putea sa avem vreo iluzie asupra justitiei KOMINFORMULUI ! Cel mult, spunea STOICOIU, sa ne rezumam, la o actiune în Consilul Partidelor si sa facem o mica echipa formata din ZISSU, GHERMAN, URECHE si el STOICOIU. Inutil sa va mai spunem ca tov. GHERMAN nu s'a pretat la o asemenea combinatie si NE-SOCIALISTA si NE-DEMOCRATA.

RELATIILE CU ORGANIZATIILE ROMANESTI.-

De îndata ce Grupul nostru a fost constituit, am anuntat si pe reprezentantii partidelor burgehze românesti de acest lucru si le-am cerut sa ieie act de faptul ca, din acel moment, nici ZISSU, nici altcineva, în afara de reprezentantii desemnati de Comitetul Grupului, nu mai pot vorbi în numele P.S.D.I.-ului. Inutil sa insistam asupra faptului ca, cu toate cele cuprinse în scrisoarea catre S-F.I.O., reprezentantii burghezi par a se hotarî foarte greu sa se desparta de ZISSU si sa colaboreze cu adevaratii militanti socialisti. Precizam ca daca ZISSU nu are nici un mandat, NICI NOI CEILALTI NU AVEM si ca în conditiile acestea tot ZISSU prin vechile lui scrisori are mai mult.

.../

In aceste momente abuzul reprezentantilor partidelor burgehze este flagrant. In adevar cu toate ca au dovada, prin scrisoarea Dvs. catre S.F.I.O., ca ZISSU nu reprezinta partidul si ca, prin urmare, toate angajamentel pe care le ia Zissu, "IN NUMELE PARTIDULUI, NU AU NICI O VALOARE, consiliul partidelor continua sa deie comunicate în numele P.S.D.I.-ului si sa angajeze chiar Partidul în chestiuni delicate, cum sunt acelea a constituirei Comitetului National. Astfel, Partidul nostru a fost angajat în exclusive personale, privind rafueli politicianiste interne ale P.N.T.-ului si ajungînd în aceasta situatie ridicola de a fi antrenat în exclusive contra unor oameni ca CITTA DAVILA, care este la extrema stînga a partidului N.T. si care are deosebite simpatii pentru socialism.

Constituirca Comitetului National este si continua sa fie împiedecata de politica sectara si marginita a National-Taranistilor, cari încearca sa-si pastreze astfel monopolul asupra fondurilor ce detine CRETZIANU. In acest scop National-Taranistii încearca sa-si asigure un cuvînt hotarîtor în Comitetul National. P.S.D. a prpus ca acest comitet sa fie format pentru un moment din 10 persoane (inclusiv Generalul RADESCU, ca presedinte), din cari 5 personalitati si 5 membri ai partidelor politice. Ori, Taranistii fac presiuni pentru a avea trei din cele 5 locuri ale partidelor si pentru a introduce printre personalitati, doi din prietenii lor devotati, VISOIANU si CRETZIANU, cari aci in strainatate se comporta ca niste simpli colaboratori ai lui BUZESTI. Contrar lui ZISSU, care aceptase chiar situatia : 2 N-T, 2 N-L si un singur socialist, noi am aratat ca nu vom admite, în nici un caz o situatia de inferioritate fata de oricare din cele doua ~~partide~~, (o altfel de comportare ne-ar aduce de altfel noi prejudicii fata de internationala, facîndu-ne sa aparem ca fiind la remorca partidelor burgheze).

In asteptarea constituirei Comitetului National, Generalul RADESCU a constituit "UNIUNEA DEMOCRATICA A ROMANILOR LIBERI", deschisa tutulor celor ce îndeplinesc conditiile impuse de Chemarea sa . In asteptarea rezolvarii chestiunei comitetului National, UNIUNEA va fi singurul organ care sa lege pe toti Românii rezistenti împreuna.

Cît priveste situatia Generalului, el are încrederea totala a celor de cari depinde liberarea noastra. Pentru grupul Partidului nostru, si pentru partid, în general, el are o deosebita solicitudine asigurîndu-ne ca, în nici un caz nu va admite sa fim reprezentati mai prost ca celelalte partide.

IN CONCLUZIE

insistam asupra cererii ce v'am facut-o de a ne trimete în cel mai scurt timp un mandat - de preferinta colectiv - pentru a nu ne vedea, în caz contrar, în situatia de a asista la primirea lui VOINEA în COMISCO si la continuarea activitatilor neplacute ale tovarasului ZISSU, în diferitele cercuri românesti.

Gabriel B[illegible] Eftimie Gherman [illegible] [illegible]

177
57

Paris, 27 Decembrie 1949

Iubiti tovarasi,

Ca urmare la raportul nostru din 15 Decembrie va rugam sa luati cunostinta de cele ce urmeaza :

I.- I. ZISSU s'a întors din U.S.A. acum vreo 10 zile. A luat imediat contact cu reprezentantii partidelor burgheze pentru a-si consolida pozitia. In acest scop ZISSU sustine ca:

a) Adresa tovarasului D. catre S.F.I.O. este inventata de noi, fiind, deci, un document falsificat. Aceasta afirmatie este facuta, mai ales, acelor ce nu cunosc semnatura tovarasului DAN.

b) Daca totusi aceasta adresa ar fi veritabila - si aici se dovedeste reaua credinta a lui Z. cînd afirma ca adresa este falsa - ea nu are nici o valoare întrucît, tovarasul D. fiind inferior în grad (!) tov. Ad. D., tov. D. nu poate anula un mandat dat de primul !

b) Concomitent cu aceste explicatii, tov. ZISSU încearca sa compromita personal pe fiecare din membrii comitetului gruparii PSDI în exil, vrînd sa demonstreze - în cercurile burgheze ! - fie ca nu sunt socialisti, fie ca sunt necunoscuti P.S.D.I.-ului.

d) De asemenea ZISSU sustine ca el e membru al Comitetului Centralsi al Comisiunei de Control si ca prin urmare cu sau fara mandat, el este singurul reprezentant "statutar" (!) al Partidului.

Nu comentam aceste afirmatiuni lasîndu-le la aprecierea Dvs.

II.- Ca urmare a revenirei lui ZISSU, National-Taranistii - singurii cari au mai ramas aici întrucît cei doi asa zisi "reprezentanti liberali, Vintila BRATIANU si Mihai FARCASEANU, au plecat în USA - au invitat la o consfatuire pe tov. GHERMAN, SERBANESCU, SCHIMANN si SCHIMBEANU. Intrevederea a avut loc în ziua de 22 Decembrie. National-Taranistii au fost reprezentati prin D-nii VENIAMIN si Augustin POPA. In cursul discutiunilor ce au avut loc cu aceasta ocazie reprezentantii Nationali-Taranisti, au sustinut urmatoarele :

1) Tovarasul D. nu poate afirma ca I. ZISSU nu are mandat atît timp cît ZISSU poseda un mandat semnat de Secretarul General. Mentionam ca nat.-taranistii au evitat sistematic sa vorbeasca de continutul acestui mandat.

2) Tov. Dan singur, precum si nici un alt membru al Comitetului P.S.D.I., nu are dreptul sa revoace "mandatul" lui Z. Dupa parerea lor singurul în drept sa o faca este tov. Adrian D. sau, în lipsa lui însasi tov. T. P. - tot astfel dupa cum , la ei, la nat.-tar., mandatul lui BUZESTI nu poate fi revocat decît de Maniu personal.

La aceste afirmatiuni ni am raspuns urmatoarele :

a) "Mandatul" lui ZISSU a fost dat si semnat personal de tov. A.D., fara stirea si aprobarea Comitetului, întrucît acest asa zis "mandat" nu era decît o simpla scrisoare de recomandare. Asa fiind, acei dintre socialisti cari se prevaleaza de o asemenea scrosoare pentru a o transforma în mandat, comit un act anti-statutar, contrar tutulor traditiilor socialiste. In consecinta, atît tov. D. cît si oricare altul din membrii Comitetului Central, au tot dreptul sa conteste asemenea interpretari abuzive si sa sustie, pe drept cuvînt, ca ZISSU nu are nici un mandat autorizîndu-l sa reprezinte sau sa angajeze Partidul în strainatate.

b) Admitînd chiar, pentru nevoile rationamentului, ca împuternicirea lui ZISSU ar fi fost data conform statutelor, caracterul sau fiind acel al unui simplu "mandat informativ" (vizînd, în exclusiv, informarea partidelor socialiste occidentale si a internationalei despre situatia P.S.D.I.-ului) ZISSU nu era îndreptatit cu nimic sa-si aroge dreptul de a vorbi - si de a angaja - în numele Partidului, raspunderea organelor statutare. Ca atare, suntem nevoiti, tinînd seama atît de cele cuprinse la punctul a) cît si la cele de mai sus, sa consideram, în ceia ce ne priveste, ca nule si neavenit acordurile si angajamentele încheiate de ZISSU în numele P.S.D.I.-ului . Si, aceasta, cu atît mai mult cu cît ZISSU a admis ca colaborarea partidului nostru cu celelalte partide, aci în strainatate, sa se faca în conditii umilitoare.

c) In ceia ce priveste interpretarea Nat.-Tar. cu privire la modalitatile retragerii unui mandat (a se vedea punctul 2) , noi am respins-o ca eronata, anti-democratica si absurda. In adevar, dupa parerea noastra, orice mandat poate fi revocat de organele statutare, în speta de Comitetul central. In caz contrar am ajunge la rezultate absurde: Daca nenorocirea ar face ca tovarasii Titel P. si A. D. sa moara între timp, ZISSU ar ramîne mandatar unic, pe viata ! (conceptie, care pare a nu-i speria pe Nat.-Tar. si pe care ei par a o aplica lui BUZESTI).

In cele din urma, "reprezentantii" nat.-tar. ne-au lasat sa întelegem ca ei ar renunta sa mai sustina pe ZISSU daca noi ne-am declara de acord cu propunerea lor de a avea un singur loc în comitetul national, în timp ce ei ar avea trei (dorind sa reduca si pe liberali dela doua locuri la unul). A doua conditiune (!) ar fi fost sa revenim asupra hotarîrilor luate si sa-l cooptam din nou pe ZISSU în comitetul nostru !

In realitate, nat.-tar. au facut o adevarata presiune asupra noastra promitîndu-ne recunoasterea ca grup social-democrat în schimbul recunoasterii suprematiei lor asupra miscarei de rezistenta nationale din strainatate. Este dela sine înteles ca noi nu ne-am putut preta la un asemenea tîrg prost si pentru partid si pentru tara, în special. Numai insistam în ceia ce priveste chestiunea partidului. In ceia ce priveste tara : rolul socialistilor români P.S.D.I., din strainatate, este fara discutie de a aduce miscarii noastre de rezistenta nationala sprijinul partidelor socialiste si, în general, al democratiilor apusene. Ori, acceptînd propunerea care ni se face - acea de a fi reprezentati printr'o singura persoana într'un comitet de 10 alte persoane, toate burgheze - ar însemna :

k) ca oferim comunistilor argumente contra noastra si a miscarii de eliberare, dovedind ca, în realitate, aceasta miscare este o simpla expresie a partidelor burgheze si ca P.S.D.I.-ul nu este decît o anexa a lor.

l) pentru aceleasi motive, sa ne compromitem fata de partidele socialiste occidentale si fata de COMISCO, si în general sa compromitem miscarea româneasca fata de democratiile apusene, pentru care prezenta socialistilor veritabili în aceste miscari de rezistenta din Est, este singura garantie a unei tendinte sincer democratice.

Vazînd ca nu ne pot convinge, nat.-tar. au declarat ca înteleg sa pastreze aceleasi raporturi ca pîna acum cu ZISSU, exprimînd dorinta ca, în ceia ce priveste grupul P.S.D.I. în exil, sa ramînem în raporturi oficioase, pîna la data cînd vom putea aduce un mandat din partea P.S.D.I.-ului. In caz de neîntelegere între ZISSU si noi (!) ei îsi rezerva libertatea de a considera ca parere socialista valabila (!) parerea lui NICULESCU-BUZESTI...singurul reprezentant al Partidului

P. Titel

carui "mandat" dat de tov. T.P. nu a fost si nu poate fi contestat de nimeni.-(Mentionam, de altfel, ca si pîna acum BUZESTI s'a comportat, dupa informatiile noastre din surse sigure, ca fiind mandatarul partidului nostru. Asa, stim ca textul acestui asa zis mandat, este cunoscut cercurile conducatoare ale internationalei verzi (internationala agrara) [redacted] - Nu mai insistam asupra dezastrului care ar trebui sa-l suportam daca s'ar afla vreodata si confirma la COMISCO existenta unui asemenea "pretins mandat".

Astfel fiind situatia, credem ca nu mai trebuie întîrziiata trimiterea mandatului solicitat, caci în caz contrar, asa cum am aratat si în raportul trecut, P.S.D.I.-ul risca sa fie reprezentat, ca anexa, în actiunea de rezistenta româneasca, prin I.ZISSU, repudiat de partidele socialiste occidentale,-inclusiv COMISCO,- si sa piarda definitiv partida fata de grupul VOINEA la internationala socialista.

Cu salutari socialiste,

[redacted]

PRISE DE POSITION

Paris,in 8 Sept.1948

Stimate prietene,

Profit de primul prilej sigur ce mi se iveste dela sosirea
mea la Paris,ca sa te pun in curent cu o stare de lucruri care,dupa cum
vei vedea,trebuie sa te intereseze in cel mai inalt grad si care,dupa
parerea mea,este din cele mai ingrijoratoare si de natura sa dauneze,
chiar sa compromita,miscarea noastra socialista.

Pentru o mai buna si obiectiva expunere a acestei stari de
lucruri,iti voi istorisi totul in ordinea in care s'a intamplat.

Sosind la Paris in Ianuarie curent,prima mea grije a fost
sa iau contact cu socialistii români aflatori aci sau refugiati din
tara,cu gândul ca sa strângem rândurile pentru a lupta cu cât mai mare
eficacitate pentru desrobirea bietei noastre tari.Printre primii a fost
Iancu Zissu,care s'a declarat incantat de colaborarea cu mine.Incanta-
rea lui insa n'a fost de lunga durata,fiindca eu n'am intârziat saái
atrag atentiunea asupra faptului ca e necesar si socialist inainte de
toate sa formam un comitet din care sa faca parte in afara de el si
Volman,câtiva din socialistii mai importanti din grupul românesc de
la S.F.I.O.,grup care exista de patruzeci de ani.Aceasta cu atat mai
mult cu cât activitatea pe care o avem de desfasurat atât in sânul Re-
zistentei peste hotare cât si printre partidele socialiste din Apus,
avem nevoie de cât mai multi prieteni,mai ales de cei cari cunosc im-
prejurarile de aci si mentalitatea oamenilor.Daca un partid burghez
ca cel national-taranist a gasit cu cale sa formeze un astfel de comi-
tet cu atât mai mult noi,socialistii,trebuie sa respectam aceasta tra-
ditie democratica.Credeam ca vorbesc unui socialist...Zissu insa e de-
parte de a fi asa ceva.El isi inchipuia ca aceasta calitate se transmite
prin procura.

Abia dupa câteva luni,dupa sosirea lui Schineanu,care spunea
ca are misiune dela Titel sa reprezinte partidul in Comitetul National,
desi nu avea nimic scris,Zissu,vazând in el un rival care ar putea sa
i-o ia inainte,a inceput sa se gândeasca ca totusi ar fi mai bine un
comitet in care el sa-si asigure dinainte majoritatea.Dupa discutii de
cateva luni,asupra carora nu ma mai opresc,am alcatuit un comitet de 11
persoane,Zissu avand grija sa-si asigure prin proces verbal titlul de
presedinte si dreptul exclusiv de a reprezenta si angaja comitetul in
afara.Am trebuit sa acceptam,noi ceilalti,aceasta situatie bizara pen-
tru o mentalitate socialista,numai ca sa putem insfârsit sa pornim se-
rios la treaba.As,ti-ai gasit!...De data asta,a inceput sa-si arate
arama pe fata Schineanu.Acesta,care sustinea cu tarie formarea comite-
tului,dela prima sedinta a inceput prin a cere sa facem un proces ver-
bal prin care sa-i recunoastem calitatea sa de a reprezenta partidul
in Comitetul National pe cale de formare.Fapt care desigur nici unul,
afara de Volman,care dupa ce ii cântase in struna lui Zissu pana atunci,
a inceput de acum sa-l sustina pe Schineanu,n'a vrut sa-l recunoasca.
Intâi,n'avea nimic dela partid in sustinerea afirmatiilor sale si apoi,
dupa opinia unanima a membrilor comitetului,chiar daca prin absurd ar
fi avut,un astfel de dobitoc nu putea reprezinta socialismul in C.N.

La fiecare sedinta ne-a hartuit cu pretentiile astea pâna cand
majoritatea membrilor au declarat ca nu mai vin la sedinte atata timp
cat acest avzec mai face parte din comitet.Pus in fata acestei situatii
ne-am dat cu totii demisia,afara de el,Volman si Zissu,caruia nu putea
decat sa-i convina faptul ca a scapat si de Schineanu si de comitet,de
parerea caruia nu tinea seama decât atunci cand ii convenea intereselor
sale personale.Incolo,de pilda cand avea ânnsfatuiri cu reprezentantii
celorlalte partide,unde acestea erau reprezentate de câte 4-6 membri,el

se ducea totdeuna singur,cu toate ca ceilalti i-au dat sa inte-
leaga in mai multe randuri ca ar fi mai potrivit sa ia parte si
dela noi mai multi.Zisu nu s'a simtit insa deloc jenat.
Cu putin inainte,pregatinduse aparitia unui ziar al celor
trei partide(Nationa-taranist,Social-Democrat si Liberal),Z.ne-a
anuntat ca va publica un articol in care va explica atitudinea
si va angaja partidul in problemele mai importante,cum sunt:lupta
in rezistenta alaturi de celelalte partide,chestiunea monarhiei
etc.Comitetul insa cu unanimitate a gasit ca intru cat el nu
publica un articol personal ci angajeaza insusi partidul,ar tre-
bui sa ni-l citeasca inprealabil.El a promis,dar la sedinta urma-
toare nu l'a adus si in felul acesta articolul a aparut fara ca
comitetul sa-l fi cunoscut.(Alaturat trimit articolul in cauza).
Articolul si procedura lui l'a costat insa scump,fiindca a starni
indignarea si in cercurile socialiste internationale.A doua zi a
fost chemat la secretariatul partidului socialist francez si too.
Guy Mollet,secretarul general al partidului,ia cerut foarte indign
nat explicatii fiindca nu-i venea sa creada ca un partid socialis
poate fi printre altele mai monarhic decat cele burgheze.
Deasemeni Biroul International Socialist,organizatie
alcatuita in primavara de partidele din Tarile ocupate de Rusi,
din care face parte in afara de partidul Social Democrat independe
din Romania,cel Iugoslav reprezentat prin Topalovici,cel polonez
prin Zaremba,cel maghiar prin Peter,cel bulgar,cele din tarile
baltice,etc.cu scopul unei aparari in comun al intereselor lor,
in primul rand acela de-a obtine recunoasterea lor de catre Inter-
nationala Socialista.Acest birou a tinut cateva sedinte pentru a
discuta ce masuri trebuesc luate fata de Zisu in urma articolului
aparut si compromitator pentru toti,de vreme ce Z.face parte din
birou si reprezinta partidul.Cu foarte mare greutate s'a putut
evita o masura mai aspra decat aceia de ai cere lui Zisu sa se re-
traga si sa reprezinte alcineva partidul in B.I.S.
Intre timp,un alt fapt grav s'a produs.Si anume arestar
rea lui Zisu de Politia franceza sub acuzatia de faceri necurate
si pentru a da explicatii asupra faptului ca el ca rezistent im-
preuna cu frate-sau si mai tarziu si parintii au sosit in FRanta
si stau pe baza de pasport oficial eliberat de guvernul roman etc.
In afacerile lui Z. a amestecat si partidul.Arestarea lui Zisu l-
l'a compromis definitiv in fata socialistilor de aici.Guy Mollet
l-a chemat din nou la partid si dupa ce la spalat bine,i-a declar
rat ca nu-l mai poate considera ca reprezentant al partidului
si nu mai are ce cauta la partidul francez.In acelasi timp ia de-
clarat sa ia la cunostinta ca atata timp cat partidul Social De-
mocrat Independent va fi reprezentat de el in strainatate,partidu
nu va fi recunoscut de internationala.
Zisu afirma ca Schineanu ar fi facut denuntul sau cel-
putin el a li dat informatiunile si denuntul ar fi fost facut de
Nuselovici.Aceasta e foarte posibila,fiindca S.dupa ce a vazut ca
prin comitet,la formarea caruia a insistat tocmai pentru ca sa-i
serveasca de trambulina.Vazand insa ca nu poate sa-si valorifice
pretentiile cu nimic justificate,duce o lupta de exterminare im-
potriva lui Z.Sigur ca el s'a grabit sa scrie la toti fruntasii
partidelor romanesti plecati in America,ca se numai vorbesc de ce
d aci.Peste tot lucreaza incat ia inebunit cu actiunea lui contr
lui Z.care se resfrange insa asupra partidului.Mi-e mai mare ru-
sinea sa am ochi cu ei.Din aceasta cauza,unii si-au dat demisia.
Zilele trecute a aparut in "LePopulaire" un comunicat
dat in numele "socialistilor din P.S.D. in Titel Petrescu,refugiat
prin care se contesta lui Z.calitatea de reprezentant al partidul
Acest comunicat a fost cauzat de o scrisoare in acest sens catre
S. ... semnata de Schineanu

62 ~~2~~ 169

La 8. IX. Zisu a plecat in America cu scopul de-a intra in Com. National, care urma zilele acestea sa se constituie. NU stiu cum si daca va fi primit de delegatii partidelor politice si locțiitorul generalului Radescu. Ele au fost informate la timp de arestarea lui Z. si situatia lui intolerabila din punct de vedere moral in lumea socialista. Schineanu, in loc se aiba rabdare sa se discute si clarifice situatia lui Z in interiorul grupului, el a anticipat a scris la cei din America iar aici a avut grija se faca multa propaganda si sa raspandeasca tot ce este rau si compromitator pentru Z. In acelasi zi gen. Radescu s'a imbarcat pentru Europa. Peste cateva zile el va fi la Paris fara se intalneasca pe Zisu.

Inainte de plecare in America, Z. a delegat, in locul sau pe p Stoicoiu in comitetul partidelor politice din Paris si la B.I.S. Delegarea aceasta arbitrara a provocat o noua indignare in randul membrilor nostri, mai ales ca Stoicoiu tot timpul a ignorat B.I. Sul nu a facut nimic pentru cultivarea relatiilor cu strainatatea (inteleg lumea socialista) dela sosirea lui a refuzat pana si contactu cu socialisti romani, in schimb sa intrevede mereu cu prof. Herescu si alte persoane care conteaza nici ca simpatizantii ai legionarilo Deocamdata nu pot comunica nimic cu privire la intentiunile lui di viitor.

Cazul Voinea. Cateva saptamani dupa demisia lui din postul de Ministru la Berna a sosit la Paris. Cu ocazia aceia am avut o intrevedere cu el si o consfatuire la care au participat aproape toti socialisti romani din Paris. Cu prilejul acela am putut constata ca el este contra colaborarii in rezistenta cu delegatii actuali ai pa partidelor politice din Tara sau cu alte personalitati cum ar fi Gen. Radescu, Gafencu etc. El motiveaza cu aceia ca toti sunt antidemocrati, reactionari etc. Parerea lui Voinea cred ca sufera de influent politica a partidelor socialiste din Franta si intr'o masura oarecare si de politica Internationalei Socialiste care inca nu cred in posibilitatea declansarii unui razboi si sunt convinsi ca in cele din urma toate litigiile existente intre parti vor fi solutionate fara razboi. Am impresia ca din aceasta cauza, tov Voinea crede inutil si compromitator orice colaborare in rezistenta. Eu cred insa ca nici unul din litigiile curente nu pot fi solutionate intre par si situatia, din zi ce trece, sa agraveaza, din care cauza razboiul este inevitabil. El se poate produce in orice moment in timp de un an, sigur in doi ani. In asemenea imprejurari, partidul social-democr nu se poate, nui permis sa se izoleze. Daca se tine seama de situati tragica in care se afla Tara noastra si de opinia publica din Tara care este convinsa ca fara un sprijin din afara eliberarea Tarii n posibila.

Daca se tine seama si de aceia ca opinia publica este si va fi alaturi de cei cari vor participa activ la lupta pentru eliberar si independenta Tarii, noi Social Democratii nu putem lipsi dela dat rie! Toti care se vor eschiva dela aceasta lupta, ei se vor exclude voluntar din randurile poporului roman. Izolarea este egala cu sinucidere.

Tota ce ne desparte, deocamdata, de tov. Voinea. Aceasta deosebire de tactica o consider trecatoare. Sigur ca in cele din urma vom ajunde la o intelegere si la unitatea miscarii socialiste.

Din aceste consideratiuni, grupul nostru din Paris a hotarat sa nu admita discutii polemice sau atacuri la adresa lui Voinec sau a grupului condus de el. Or Zisu, contrar hotararilor luat a continuat sa atace, cate odata se calomnieze pe Voinea.

Zilele trecute am aflat ca s'a hotarat constituirea C.N. si repartizarea delegatiilor pe partide in felul urmator: 5 personalitatilor (gener. Radescu, Gafencu, Visoianu etc. 3 national-taranisti 2 liberali si unul singur pentru gruparea nostra social-democrat. Imediat am obiectat ca noi nu putem accepta situatia acasta umilitoare pentru partid si am cerut lui Zisu sa repuna chestiunea discutie si sa fie adusa si la cunostinta generalului Radescu in America. Din atitudinea lui si raspunsul primit am inteles ca el nu are nici o obiectiune de facut si este multumit cu repartizar de mai sus, ma facut sa cred ca el si-a dat consimtamantul pentru forma si alcatuirea d mai sus. (Principalul este ca el se figurez si se nu fie controlat sau contrazis in activitatea lui). In urma acestei situatii mi'am permis sa atrag atentiunea atat partidelor politice cat si personal generalului Radescu, sustinand, intre altele, si aceia ca Partidul Social Democrat atat in Tara cat si in strainatate se bucura de o popularitate superioara si in consecin nu poate admite sezfia o reprezentare in C.N. inferioara partidulu Liberal. In consecinta am cerut sa se revina asupra hotararii de mai sus. Pana in prezent nu am un rezultat, dar cred ca observatia noastra va fi luata in consederatie.

Aceasta fiind situatia, nu mai continui. E destul ca se va dati seama de seriozitatea situatiei si se luati masuri cat mai e inca vreme. Dupa parerea mea, ar fi de dorit sa te consulti cu alti prieteni liberi si in masura sa-si dea parerea si au calitatea sa decida. Cea mai buna solutie ar fi:

1/ Retrageti mandatul lui Zisu, care nu este socialist si nu va deveni niciodata si care, prin afacerile lui nucurate, purtarea lui lipsita de tact fata de socialisti straini s'a comprom si ne-a facut de rusine.

2/ Dati delegatie, dar nu la o singura persoana, care ar putea sa greseasca sau se abuzeze la fel c Zisu. De aceia cred mai potrivit sa dati delegatie pentru trei persoane care se fie o garantie ca in viitor a astfel de rusine nu se va mai intampla. Aceste trei persoane desemnate d D-voastre sa procedeze la alegerea unui comitet cu raspundere.

3/ Eventuale alte indrumari care sa ne sreveasca pe viito

In scopul de mai sus propun urmatoarele persoane: Wolmann, Ureche, [illegible]u, si subsemnatul. Rapundeti urgent si pe acelasi cale

Bădărău, Serbănescu

Serbănescu

Cu salutari socialiste

Eftimie Gherman

Eftimie Gherman

Prezentul dosar conține 63 file (șaizecișitrei)

[signature]

Prezentul dosar conține un nr. de 63 file

06.06.2002

ILINCA ADRIAN

[signature]